

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O POREZNOJ UPRAVI,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, studeni 2013.

PRIJEDLOG ZAKONA O POREZNOJ UPRAVI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 - pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Porezna uprava je upravna organizacija u sastavu Ministarstva financija Republike Hrvatske čija je temeljna zadaća primjena i nadzor primjene poreznih propisa i propisa o prikupljanju doprinosa te je odgovorna za naplatu većine državnih prihoda u Republici Hrvatskoj. Temeljni cilj Porezne uprave - povećanje naplate prihoda i smanjenje troškova izvršenja poreznih obveza - za porezne obveznike omogućava fiskalnu stabilnost i međunarodno konkurentno gospodarstvo.

Prvi Zakon o Poreznoj upravi (Narodne novine, broj 75/93) donesen je 13. kolovoza 1993. godine, nakon izmjena i dopuna koje su uslijedile, donesen je Zakon o Poreznoj upravi (Narodne novine, broj 25/2012) 28. veljače 2012. godine, te je isti izmijenjen izmjenama i dopunama Zakona o Poreznoj upravi (Narodne novine, broj 112/2012).

U okolnostima pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji i uvjetima globalne ekonomske i gospodarske krize i recesije, bolja naplata prihoda i smanjenje troškova izvršenja poreznih obveza, za Republiku Hrvatsku su imperativi.

Zbog opsežnih promjena glede novih poslova u vezi pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, stalnih izmjena poreznog zakonodavstva prema europskim smjernicama, novih strategija naplate i udovoljavanja kriterijima Europske unije za razvojem sustava međusobne povezanosti, bilo je potrebno pristupiti donošenju novoga propisa koji će osigurati organizacijsku i mandatnu podršku da se ostvare novi ciljevi i zadaće.

Potrebno je povećati učinkovitost Porezne uprave putem preustroja organizacijske strukture, sukladno načelima racionalnosti i elastičnosti u prilagodbi aktualnom stanju i novim izazovima, kao i funkcionalne orijentiranosti ustrojstvenih jedinica. Očekivani rezultati takve reorganizacije su uspostavljanje moderne, fleksibilne i efikasne Porezne uprave, smanjenje troškova poslovanja i povećanje naplate poreza i doprinosa.

Kako bi unaprijedila obavljanje svojih osnovnih operativnih funkcija, u Poreznoj upravi je potrebno provesti značajne promjene u organizacijskoj strukturi, ali i u pogledu modela upravljanja. Osim toga, službenicima Porezne uprave potrebne su i odgovarajuće ovlasti koje će omogućiti razvoj učinkovitijeg i ekonomičnijeg poslovanja te izvršavanje strategijom određenih ciljeva na nepristran način. To se osobito odnosi na ovlasti poreznih

inspektora koje omogućuju efikasnu provedbu ovoga Zakona, Općeg poreznog zakona kao i ostalih poreznih propisa te, uz njih vezanih metodologija.

Ovim Zakonom reformirat će se organizacijska i upravljačka rješenja u Poreznoj upravi, kako bi se ona približila međunarodnoj dobroj praksi, preporukama Svjetske banke, Međunarodnog monetarnog fonda i Fiskalnih nacrta Europske unije.

Uočeni su brojni nedostaci trenutnog organizacijskog modela koji se pokazao neodrživim - razgranata mreža velikog broja područnih ureda i ispostava, u odnosu na teritorij i broj stanovnika, što uključuje veliki broj rukovodećih pozicija, povećane režijske troškove zbog dodatnih ulaganja nužnih zbog smještaja i opreme (npr. IT i telekomunikacijske usluge), nedostatak stručnosti u specijaliziranim područjima oporezivanja, dodatne napore u smislu edukacije i komunikacije, široko disperzirane poslove, manju učinkovitost zaposlenih te sveukupno povećane troškove. Republika Hrvatska je na četvrtom mjestu (iza Slovenije, Bugarske i Portugala) po broju područnih ureda i ispostava, u uzorku od 11 odabranih država na području Europe, s populacijom ispod 15 milijuna, prema izvorima OECD-a.

S obzirom na aktualne promjene u poslovanju Porezne uprave, u poslovnim procesima, kao što su potpuni prelazak na sustav samorazrezivanja poreza, razvijanje sustava automatizacije poslovnih procesa, široka pokrivenost elektroničkog podnošenja poreznih prijava (e-porezna), razvoj sofisticiranog sustava za utvrđivanje rizika te sposobnosti obavljanja analiza i posljedično daleko manju potrebu za fizičkim kontaktima s poreznim obveznicima – javila se potreba za drugačijim organizacijskim ustrojavanjem područnih ureda i ispostava Porezne uprave. Ovim Zakonom propisuje se također novi djelokrug poslova Porezne uprave koji se obavljaju od dana pristupanja Europskoj uniji kao i novi poslovi nastali iz razvoja sustava postojećih sustava administrativno-informacijske povezanosti i izmjenama zakonodavstva.

Ovim Zakonom ustrojava se novi organizacijski model primjeren novom poslovnom okruženju koji uključuje racionalizaciju mreže ureda na terenu. Provođi se nova teritorijalna organizacija ustrojavanjem Područnih ureda u nekoliko regija od kojih se svaka regija sastoji od područja više županija. Područni ured je stvarno i mjesno nadležan za porezne obveznike registrirane na području pripadajućih županija. Smanjuje se broj područnih ureda i ispostava čime se unaprjeđuju usluge, pouzdanost, transparentnost i odgovornost, te postižu značajne uštede. Pritom cilj Zakona nije smanjenje postojećeg broja radnih mjesta, već bolja poslovna organizacija i vertikalna kontrola.

Radi centralizacije i bolje vertikalne kontrole, te zbog njegove važnosti u ukupnom postotku naplate poreznih prihoda, Ured za velike porezne obveznike ustrojava se u Središnjem uredu Porezne uprave.

U poreznom sustavu temeljenom na načelu pravednosti, Porezna uprava dužna je osigurati da svatko sudjeluje u podmirenju javnih troškova u skladu sa svojim gospodarskim mogućnostima. Stoga Porezna uprava mora imati odgovarajuće ovlasti i autonomiju za razvoj učinkovitijeg i ekonomičnijeg poslovanja čime bi je porezni obveznici vidjeli kao upravu koja svoje poslove obavlja na pravedan i nepristran način.

Razvoj sveobuhvatne i integrirane strategije borbe protiv sive ekonomije, poreznih prekršaja i porezno – kaznenih djela, treba biti prioritet. S obzirom na pristupanje Republike Hrvatske na zajedničko tržište Europske unije, potrebno je osnažiti funkciju i ovlasti nadzora jer su pokretačke snage sive ekonomije i kažnjivih ponašanja složenije nego prije i iziskuju sofisticiraniji pristup (PDV kružna prijevarena, zlouporaba poslovanja preko povezanih osoba, potkapitalizacija, zlouporabe u novčanom poslovanju, poslovanje u *offshore* zonama, „rad na crno“ i sl.). Isto tako, cilj je razvoj jakog sustava analize rizika i odgovarajućeg servisa poreznim obveznicima kako bi se olakšalo ispunjenje poreznih obveza i smanjila mogućnost počinjenja nenamjernih grešaka.

Cilj pojačanja poreznih ovlasti je snižavanje tolerancije zajednice prema sivoj ekonomiji i zaštita iste od kažnjivih djela kojima se oštećuje državni proračun Republike Hrvatske i time porezni obveznici koji uredno ispunjavaju svoju poreznu obvezu. Istom prilikom iskazuje se vidljiva i uvjerljiva sposobnost Porezne uprave za rano otkrivanje porezne utaje i evazije te ustrajnost u provođenju prisilnih mjera prema počiniteljima radi njihovog kažnjavanja i naplate neosnovano stečene imovinske koristi neplaćanjem poreza.

Cjelovitim i jedinstvenim propisivanjem ovlasti službenika Porezne uprave u ovome Zakonu, koji je opći propis za sve službenike Porezne uprave, postići će se istovjetno postupanje i ujednačavanje kvalitete rada svih službenika, neovisno o području i djelokrugu rada pojedinih službenika. Time će se ostvariti načelo pravednosti u postupanju i veća učinkovitost rada. Nakon donošenja ovoga Zakona kao posebnog i jedinstvenog propisa koji uređuje ovlasti službenika Porezne uprave, planirano je brisanje pojedinih odredbi drugih propisa koji se odnose na ovlasti službenika Porezne uprave.

Slijedom svega navedenog, potrebno je ojačati postojeće i uvesti nove porezne ovlasti koje su: prikupljanje, procjena, evidentiranje, obrada i korištenje podataka i obavijesti, pozivanje u službene prostorije, prikupljanje obavijesti od poreznih obveznika i trećih osoba, provjera poslovnih knjiga, evidencija poreznog obveznika i provjera vjerodostojnosti i istinitosti isprava, ulazak i pregled prostorija u kojima se obavlja djelatnost, utvrđivanje istovjetnosti osoba, provjera statusa i svojstva robe, davanje upozorenja i naredbi, privremeno oduzimanje predmeta, domaćih ili stranih sredstava plaćanja, vrijednosnica i dokumentacije, privremena zabrana obavljanja djelatnosti i pregled prometnih sredstava. Propisuje se provjera kao nova mogućnost službenika Porezne uprave da se u svakom trenutku neposredno utvrdi stvarno činjenično stanje kod oporezivanja i kako bi Porezna uprava stekla jasniji uvid u poslovanje poreznog obveznika, što pridonosi ostvarenju načela pravednosti. Službenik Porezne uprave kada primjenjuje ovlasti propisane ovim Zakonom i drugim propisima poštuje dostojanstvo, čast i ugled svake osobe na koje se poduzeta radnja odnosi, vodeći računa o zaštiti Ustavom Republike Hrvatske i zakonom zajamčenih ljudskih prava i temeljnih sloboda te odredbe etičkog kodeksa.

Ovim Zakonom propisuju se prava, obveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika te uvjeti za imenovanje ravnatelja, zamjenika i pomoćnika. Radi veće mobilnosti rada i raspoređivanja broja službenika prema potrebama posla, uvodi se mogućnost periodične promjene mjesta rada službenika Porezne uprave. Time se

rasterećuju preopterećene ustrojstvene jedinice te ostvaruje ukupni cilj organizacije kao povezane cjeline pravednom i svrhovitom raspodjelom poslova po kriteriju funkcionalnosti, a ne prema dosadašnjem statičkom kriteriju teritorijalnosti.

Ovim Zakonom propisuju se, i prekršajne odredbe zbog nepostupanja po zahtjevima službenika Porezne uprave prilikom korištenja pojedine porezne ovlasti, odnosno onemogućavanja Porezne uprave u radu na temeljnoj zadaći, prikupljanju poreza i drugih javnih davanja. Nadzor je iznimno važan segment rada nacionalnih tijela za naplatu prihoda, s obzirom na njegov izravan utjecaj na unapređenje izvršenja poreznih obveza, ostvarenje ciljeva naplate proračunskih prihoda i značajne ljudske resurse koje koristi.

U ostvarenju temeljne zadaće potrebna je i suradnja Porezne uprave s drugim tijelima koja se propisuje s obzirom na njezin ubrzan razvoj povezivanja OIB sustavom i jačanjem međuagencijske suradnje. Sredstva za rad koja Porezna uprava koristi u svome radu osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske, a koriste se za unaprjeđenje rada i jačanje administrativnih kapaciteta Porezne uprave. Propisuju se odredbe o unutarnjem nadzoru i unutarnjoj kontroli u kojima se primjenjuju porezne ovlasti propisane ovim i drugim zakonima. Propisuju se ovlasti ministra financija radi detaljnijeg uređenja pojedinih područja.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu sa člankom 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013) predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku radi usklađivanja postojeće organizacije s preporukama Međunarodnog monetarnog fonda te propisivanja nadležnih ustrojstvenih jedinica za provedbu novih poslova koje nalažu kriteriji članstva u Europskoj uniji.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POREZNOJ UPRAVI

DIO I.

OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuju:

1. djelokrug Porezne uprave,
2. unutarnje ustrojstvo, upravljanje i poslovi unutarnjih ustrojstvenih jedinica,
3. porezne ovlasti,
4. prava, obveze i odgovornosti ravnatelja, službenika i namještenika,
5. unutarnji nadzor i unutarnja kontrola,
6. prekršajni postupak,
7. suradnja s drugim tijelima,
8. sredstva za rad.

(2) Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose se na muške i ženske osobe.

Porezna uprava

Članak 2.

(1) Porezna uprava je upravna organizacija u sastavu Ministarstva financija čija je temeljna zadaća primjena i nadzor primjene poreznih propisa i propisa o prikupljanju doprinosa.

(2) Porezna uprava djeluje pod nazivom: Ministarstvo financija, Porezna uprava.

Značenje pojmova

Članak 3.

U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. Djelokrug Porezne uprave su poslovi određeni ovim Zakonom i drugim propisima.
2. Porezna ovlast je ovlast određena ovim Zakonom i drugim propisima.
3. Javna davanja su porezi i druga javna davanja sukladno Općem poreznom zakonu.

4. Doprinosi su novčana davanja koja se koriste za financiranje obveznih osiguranja.
5. Neizravni nadzor je postupak koji provode službenici Porezne uprave radi utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje kontrolom prikupljenih podataka i dokumentacije dostavljene od poreznog obveznika i drugih osoba.
6. Provjera je postupak koji provode službenici Porezne uprave radi utvrđivanja određene činjenice bitne za oporezivanje.
7. Porezni nadzor je postupak koji provode ovlašteni službenici Porezne uprave radi provjere i utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje neposredno kod poreznih obveznika i drugih osoba. Porezna uprava provodi porezni nadzor sukladno zakonu kojim se uređuje pojedina vrsta poreza i doprinosa.
8. Administrativna suradnja je oblik suradnje s drugim državama na području poreza i oporezivanja, razmjene informacija vezanih uz oporezivanje, uzajamne pomoći pri naplati tražbina po osnovi poreza i drugih javnih davanja i pri provedbi mjera osiguranja naplate duga te drugim oblicima suradnje prema međunarodnim ugovorima.
9. Ovrha je postupak prisilne naplate poreznog duga i drugih javnih davanja koji se provodi na temelju ovršne ili vjerodostojne isprave sukladno odredbama Općeg poreznog zakona.
10. Porezni prekršaj je povreda poreznog propisa koja je kao prekršaj propisana ovim Zakonom, Općim poreznim zakonom i posebnim zakonima o pojedinim vrstama poreza i doprinosa.

DIO II.

DJELOKRUG POREZNE UPRAVE

Članak 4.

(1) Porezna uprava priprema i izrađuje nacрте prijedloga zakona i drugih propisa radi unapređenja poreznog sustava i učinkovitijeg ubiranja poreza i doprinosa, predlaže promjene porezne politike, poreznih i drugih propisa, prikuplja i obrađuje podatke o porezima i doprinosima te obavlja naplatu i porezni nadzor.

(2) Porezna uprava daje stručna mišljenja i objašnjenja u pojedinačnim predmetima o primjeni propisa iz djelokruga Porezne uprave.

(3) Porezna uprava sudjeluje u radu institucija Europske unije radi provođenja zajedničke porezne politike.

(4) Porezna uprava obavlja poslove administrativne suradnje s državama članicama Europske unije i trećim državama, sudjeluje u pripremi i sklapanju međunarodnih ugovora te surađuje s međunarodnim organizacijama.

(5) Poslovi Porezne uprave su:

1. utvrđivanje pravodobnosti, zakonitosti i pravilnosti podnesenih poreznih prijava,
2. zaprimanje prijava, evidentiranje obveza u poreznom knjigovodstvu, naplata i povrat poreza, doprinosa i drugih javnih davanja,
3. prikupljanje podataka od nositelja osiguranja i Središnjeg registra osiguranika o osiguranicima kojima se obveza doprinosa za obvezna osiguranja utvrđuje rješenjem, o obveznicima podnošenja prijave na obvezna osiguranja, o osobama prijavljenim na obvezna osiguranja te o osnovi osiguranja i datumu početka i prestanka obveznog osiguranja,
4. utvrđivanje i analiza rizika u poštivanju poreznih propisa i ispunjavanju poreznih obveza, doprinosa i drugih javnih davanja,
5. zaprimanje podataka o obračunanim obvezama od drugih obveznika obračunavanja doprinosa i evidentiranje nastalih obveza,
6. izvješćivanje nositelja osiguranja i Središnjeg registra osiguranika, ovisno o njihovoj nadležnosti propisanoj posebnim propisima, o utvrđenoj osnovici, obračunanim i naplaćenim doprinosima,
7. provjera činjenica bitnih za oporezivanje,
8. utvrđivanje porezne osnovice i porezne obveze,
9. provođenje provjere, neizravnog nadzora i poreznog nadzora te nadzor obračunavanja poreza, doprinosa i drugih javnih davanja,
10. otkrivanje, sprječavanje i suzbijanje poreznih prijevara i porezno kaznenih djela,
11. provođenje postupka naplate i ovrhe radi naplate poreza, doprinosa i drugih javnih davanja te poslovi vezani uz stečajni postupak i postupak predstečajne nagodbe,
12. provođenje mjera osiguranja naplate,
13. izdavanje prekršajnih naloga, podnošenje optužnih prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka i podnošenje kaznenih prijava,
14. vođenje prekršajnog postupka u prvom stupnju zbog povrede poreznih propisa i propisa o plaćanju doprinosa,
15. vođenje registra poreznih obveznika,
16. izdavanje potvrda o činjenicama o kojima Porezna uprava vodi službenu evidenciju,
17. izrada stajališta Republike Hrvatske u radu Vijeća Europske unije i Europskog vijeća te u postupcima zbog povrede prava Europske unije,
18. provođenje međunarodnih ugovora iz područja poreza,

19. međuinstitucionalna suradnja razmjenom podataka o imovini s javnopravnim tijelima koja vode službene evidencije o vlasništvu imovine osoba u cilju praćenja pravilnog utvrđivanja porezne osnovice i ispunjenja poreznih obveza,
20. određivanje i dodjeljivanje osobnoga identifikacijskog broja, izdavanje potvrde o osobnom identifikacijskom broju, vođenje Evidencije o osobnim identifikacijskim brojevima te podnošenje optužnih prijedloga i vođenje prekršajnih postupaka u prvom stupnju zbog povrede propisa o osobnom identifikacijskom broju,
21. razmjena podataka u realnom vremenu o osobama upisanim u Evidenciju o osobnim identifikacijskim brojevima s nadležnim javnopravnim tijelima, radi određivanja i dodjeljivanja osobnoga identifikacijskog broja, na temelju uspostavljenog sustava elektroničkog pristupa podacima,
22. prikupljanje i evidentiranje podataka o neoporezivim primicima, odnosno primicima koji ne podliježu oporezivanju,
23. izrada nacрта prijedloga propisa iz djelokruga igara na sreću, zabavnih igara i nagradnih igara, provođenje natječaja za igre na sreću te izdavanje odobrenja u vezi s priređivanjem igara na sreću, zabavnih i nagradnih igara,
24. izgradnja, unaprjeđenje i korištenje cjelokupnog informacijskog sustava Porezne uprave,
25. uspostava i razvijanje sustava servisa poreznim obveznicima radi lakšeg izvršenja poreznih obveza i korištenje poreznog informacijskog sustava te uspostavu sustava servisa poreznim obveznicima radi lakšeg ostvarivanja prava i ispunjenja obveza,
26. čuvanje ili prodaja oduzetih predmeta u prekršajnom postupku po pravomoćnoj odluci nadležnog tijela.

(6) Porezna uprava može obavljati poslove evidentiranja, utvrđivanja, nadzora, naplate i ovrhe radi naplate poreza koji u cijelosti pripadaju jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, drugih javnih davanja i ostalih davanja propisanih zakonom.

(7) Uvjeti, opseg i naknada za obavljanje poslova iz stavka 6. ovoga članka uređuju se odlukom koju donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave, odnosno nadležno tijelo za druga javna i ostala davanja propisana zakonom uz prethodnu suglasnost ministra financija.

(8) Porezna uprava provodi ovrhu radi naplate proračunskih prihoda koje u postupku financijskog nadzora (radi zakonitosti, pravilnosti i pravodobnosti obračuna, prijava i uplata proračunskih prihoda i naknada propisanih posebnim zakonima) utvrde ustrojstvene jedinice Ministarstva financija, ovrhu radi naplate drugih javnih davanja po zahtjevima tijela državne uprave i sudova u skladu s posebnim zakonima te obavlja ostale poslove stavljene u nadležnost Porezne uprave posebnim propisima.

DIO III.

UNUTARNJE USTROJSTVO, UPRAVLJANJE I POSLOVI UNUTARNJIH
USTROJSTVENIH JEDINICA*Unutarnje ustrojstvo***Članak 5.**

(1) U Poreznoj upravi ustrojavaju se: Središnji ured, područni uredi te ispostave područnih ureda.

(2) Unutarnje ustrojstvo Porezne uprave, osim pitanja koja su uređena ovim Zakonom, uredit će se uredbom Vlade Republike Hrvatske o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija.

Članak 6.

(1) Središnji ured ima sjedište u Zagrebu.

(2) Područni uredi se ustrojavaju za obavljanje poslova Porezne uprave na određenom teritorijalnom području za područje više županija.

(3) Područni ured je stvarno i mjesno nadležan za porezne obveznike registrirane na području pripadajućih županija.

(4) Za obavljanje poslova iz djelokruga područnih ureda osnivaju se ispostave.

(5) Ispostava je stvarno i mjesno nadležna za porezne obveznike sa sjedištem, odnosno prebivalištem na području tih ispostava.

(6) Ispostava područnog ureda, može na području za koje je osnovana, organizirati obavljanje pojedinih poslova izvan sjedišta ispostave.

(7) Iznimno od odredbe stavaka 2. i 3. ovoga članka ustrojstvena jedinica Središnjeg ureda za velike porezne obveznike je stvarno i mjesno nadležna za velike porezne obveznike na području Republike Hrvatske.

(8) Kriteriji za određivanje velikih poreznih obveznika iz stavka 7. ovoga članka jesu djelatnost i visina ostvarenih prihoda.

(9) Ministar financija pravilnikom će propisati uvjete za ispunjavanje kriterija za određivanje velikih poreznih obveznika za koje je nadležna ustrojstvena jedinica za velike porezne obveznike.

Upravljanje

Članak 7.

(1) Poreznom upravom upravlja ravnatelj, koji ujedno upravlja i radom Središnjeg ureda, a u radu mu pomažu zamjenici ravnatelja i pomoćnici ravnatelja.

(2) Ravnatelj Porezne uprave je državni dužnosnik.

(3) Ravnatelja Porezne uprave imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra financija.

(4) Ravnatelj Porezne uprave za svoj rad odgovara ministru financija i Vladi Republike Hrvatske.

Članak 8.

Službenike Porezne uprave na radna mjesta zamjenika ravnatelja i pomoćnika ravnatelja raspoređuje ministar financija na prijedlog ravnatelja Porezne uprave, na temelju provedenog javnog natječaja.

Članak 9.

(1) Ravnatelj Porezne uprave može imati dva zamjenika ravnatelja i više pomoćnika.

(2) Zamjenik ravnatelja kojeg ovlasti ravnatelj, u slučaju spriječenosti ili odsutnosti ravnatelja obavlja sve poslove iz djelokruga Porezne uprave, kao i druge poslove koje mu povjeri ravnatelj.

(3) Zamjenik ravnatelja za svoj rad odgovara ravnatelju i ministru financija.

Članak 10.

(1) Pomoćnik ravnatelja upravlja radom sektora u Središnjem uredu te obavlja druge poslove iz djelokruga Porezne uprave koje mu povjeri ravnatelj.

(2) Pomoćnik ravnatelja za svoj rad i rad sektora kojim upravlja odgovara zamjeniku ravnatelja, ravnatelju i ministru financija.

Članak 11.

(1) Pročelnik područnog ureda je pomoćnik ravnatelja koji upravlja radom ureda te za svoj rad i rad ureda odgovara zamjeniku ravnatelja, ravnatelju i ministru financija.

(2) U područnim uredima pročelniku područnog ureda u radu pomažu pomoćnici pročelnika koji upravljaju sektorom te za svoj rad i rad sektora odgovaraju pročelniku, pomoćniku ravnatelja, zamjeniku ravnatelja i ravnatelju.

(3) Voditelj ispostave područnog ureda upravlja ispostavom područnog ureda te za svoj rad i rad ispostave područnog ureda odgovara pomoćniku pročelnika i pročelniku.

(4) Voditelju ispostave u radu pomažu pomoćnici voditelja te za svoj rad i rad ispostave odgovaraju voditelju ispostave, pomoćniku pročelnika i pročelniku.

Poslovi unutarnjih ustrojstvenih jedinica

Članak 12.

(1) Središnji ured Porezne uprave obavlja upravne i druge stručne poslove koji se odnose na:

1. predlaganje promjena porezne politike, poreznih propisa i propisa koji uređuju prikupljanje doprinosa te drugih propisa, pripremu i izradu nacрта prijedloga zakona i podzakonskih općih akata radi unapređenja poreznog sustava i učinkovitijeg ubiranja poreza i doprinosa,
2. utvrđivanje i analizu rizika u poštivanju poreznih propisa i ispunjavanju poreznih obveza,
3. praćenje provedbe propisa i donošenje uputa, mišljenja, naputaka, metodologija rada i smjernica za ujednačenu, pravilnu, pravodobnu i učinkovitu primjenu propisa iz nadležnosti Porezne uprave,
4. prikupljanje, čuvanje i obradu podataka o utvrđenim i naplaćenim porezima i doprinosima, danim oslobođenjima i olakšicama,
5. prikupljanje, čuvanje i obradu podatka o osiguranicima kojima se obveza doprinosa utvrđuje rješenjem, o obveznicima podnošenja prijave i o prijavljenim osobama, o osnovi osiguranja i datumu početka i prestanka obveze doprinosa,
6. utvrđivanje, nadzor i naplatu poreza, doprinosa i drugih javnih davanja kod velikih poreznih obveznika,
7. koordiniranje i nadziranje rada područnih ureda, pružanje stručne pomoći te praćenje zakonitosti i pravilnosti primjene poreznih propisa, propisa koji uređuju prikupljanje doprinosa i drugih propisa koji uređuju područje naplate, ovrhe, predstečajne nagodbe, stečajeva i likvidacije,
8. koordiniranje provođenja postupka provjere, neizravnog nadzora te poreznog nadzora,
9. koordiniranje provođenja postupka naplate i ovršnog postupka,
10. pripremanje prijedloga stajališta Republike Hrvatske za prijedloge zakonodavnih i drugih pravnih akata Europske unije,
11. osiguravanje međunarodne pravne pomoći, proučavanje poreznih sustava i sustava prikupljanja doprinosa drugih država i suradnju s međunarodnim organizacijama i strukovnim udruženjima,
12. administrativnu suradnju s državama članicama Europske unije i trećim državama na području oporezivanja i naplate,
13. pripremanje, sklapanje i provođenje međunarodnih ugovora,
14. izgradnja, unaprjeđenje i korištenje cjelokupnog informacijskog sustava Porezne uprave
15. uspostava, razvijanje i koordiniranje sustava servisa poreznim obveznicima radi lakšeg izvršenja poreznih obveza te razvijanje, komunikacije s javnošću,

16. davanje odobrenja za priređivanje igara na sreću, zabavnih i nagradnih igara te koordiniranje provođenja i provođenje nadzora nad priređivanjem igara na sreću, zabavnih i nagradnih igara,
17. koordiniranje međuinstitucionalne suradnje razmjenom podataka o imovini s javnopravnim tijelima koja vode službene evidencije o vlasništvu imovine osoba u cilju praćenja pravilnog utvrđivanja porezne osnovice i ispunjenja poreznih obveza,
18. koordiniranje razmjene podataka o osobama putem uspostavljenog sustava elektroničkog pristupa podacima upisanim u Evidenciju o osobnim identifikacijskim brojevima s nadležnim javnopravnim tijelima,
19. razvijanje i unapređivanje metoda i tehnika nadzora, suzbijanja, sprječavanja i otkrivanja prijevara i porezno kaznenih djela u nadležnosti Porezne uprave,
20. izdavanje prekršajnih naloga, podnošenje optužnih prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka i podnošenje kaznenih prijava,
21. koordinacija ustrojstvenih jedinica područnih ureda za vođenje prekršajnih postupaka,
22. razvijanje i unaprjeđivanje postupka samooporezivanja te metoda i tehnika kontrole samooporezivanja poreznih obveznika,
23. provedba unutarnjeg nadzora i unutarnje kontrole zakonitosti postupanja Porezne uprave,
24. opće, pravne, financijske poslove i upravljanje ljudskim potencijalima,
25. obavljanje i drugih poslova određenih ovim Zakonom ili drugim propisima.

(2) Mišljenja, upute i metodologije rada koje donosi Središnji ured Porezne uprave o primjeni propisa iz djelokruga rada Porezne uprave obvezujući su za sve ustrojstvene jedinice Porezne uprave.

Članak 13.

Područni uredi obavljaju upravne i druge stručne poslove koji se odnose na:

1. utvrđivanje poreza i doprinosa te drugih javnih davanja,
2. provođenje poreznog nadzora poreza i doprinosa te drugih javnih davanja,
3. utvrđivanje nesrazmjera između ostvarenog dohotka i imovine i zlouporabe prava,
4. utvrđivanje i analiza rizika u poštivanju poreznih propisa i ispunjavanju poreznih obveza,
5. provođenje postupka naplate i ovrhe radi naplate poreza, doprinosa i drugih javnih davanja, provedba mjera osiguranja te poslovi vezani uz postupak predstečajne nagodbe i stečajni postupak,
6. podnošenje optužnih prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka i izdavanje prekršajnih naloga,
7. podnošenje kaznenih prijava,
8. vođenje prekršajnog postupka u prvom stupnju,
9. informiranje poreznih obveznika po usmenim i pisanim upitima,
10. nadziranje zakonitosti rada i postupanja ispostava prema teritorijalnoj nadležnosti, koordinacija njihovog rada i izvještavanje Središnjeg ureda,
11. opće, pravne i financijske poslove te poslove vezane uz radnopravni status službenika i namještenika,

12. čuvanje ili prodaja oduzetih predmeta u prekršajnom postupku po pravomoćnoj odluci nadležnog tijela,
13. provođenje poslova administrativne suradnje,
14. obavljanje i drugih poslova određenih ovim Zakonom ili drugim propisima.

Članak 14.

Ispostave područnih ureda obavljaju upravne i druge stručne poslove koji se odnose na:

1. registraciju poreznih obveznika,
2. zaprimanje poreznih prijava, utvrđivanje pravodobnosti, zakonitosti i pravilnosti podnesenih poreznih prijava i obradu poreznih prijava,
3. utvrđivanje osnovice poreza i doprinosa te drugih javnih davanja u prvom stupnju, utvrđivanje porezne obveze i obveze za uplatu doprinosa u prvom stupnju, evidentiranje poreznih obveza i obveza doprinosa u poreznom knjigovodstvu, povrat i preknjiženje poreza i doprinosa,
4. provođenje postupka naplate i ovrhe radi naplate poreza, doprinosa i drugih javnih davanja,
5. provođenje ovrhe radi naplate proračunskih prihoda koje su u postupku financijskog nadzora utvrdile ustrojstvene jedinice Ministarstva financija i praćenje naplate,
6. provođenje provjere,
7. provođenje neizravnog nadzora,
8. utvrđivanje i analiza rizika u poštivanju poreznih propisa i ispunjavanju poreznih obveza,
9. podnošenje optužnih prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka i izdavanje prekršajnih naloga,
10. izdavanje potvrda o činjenicama o kojima Porezna uprava vodi službenu evidenciju,
11. određivanje i dodjeljivanje osobnoga identifikacijskog broja, izdavanje Potvrde o osobnom identifikacijskom broju, vođenje Evidencije o osobnim identifikacijskim brojevima,
12. provođenje poslova administrativne suradnje,
13. obavljanje i drugih poslova određenih ovim Zakonom ili drugim propisima.

Članak 15.

Za raspravljanje o pojedinim pitanjima obavljanja poslova iz nadležnosti Porezne uprave, za utvrđivanje nacрта propisa, za davanje mišljenja i prijedloga o značajnim pitanjima te za provedbu pojedinih postupaka mogu se po odluci ravnatelja Porezne uprave osnovati savjetodavna tijela (povjerenstva, radne skupine, komisije, odbori).

Drugostupanjsko odlučivanje

Članak 16.

Drugostupanjski upravni postupak vodi nadležna ustrojstvena jedinica za drugostupanjski upravni postupak Ministarstva financija.

DIO IV.

POREZNE OVLAŠTI

OPĆE ODREDBE

Članak 17.

(1) Prilikom obavljanja poslova službenici Porezne uprave ovlaštene su provoditi postupke i radnje u skladu s odredbama ovoga Zakona, Općeg poreznog zakona, zakona koji uređuje pojedine vrste poreza, doprinosa i drugih javnih davanja te drugih zakona koji se odnose na oporezivanje i naplatu.

(2) Službenik Porezne uprave dužan je i izvan službe poduzeti nužne radnje za sprječavanje nezakonitog postupanja koje je u nadležnosti Porezne uprave.

Članak 18.

Ovlaštene službenici Porezne uprave koji obavljaju poslove otkrivanja porezno kaznenih djela i poreznih prijevара, osim ovlasti iz članka 29. ovoga Zakona, ovlaštene su poduzimati i druge radnje i postupke propisane posebnim zakonima, u cilju prikupljanja podataka i dokaza koji mogu poslužiti u svrhu otkrivanja i sankcioniranja porezno - kaznenih djela te u podnošenju kaznenih prijаva na odgovarajući način postupati sukladno odredbama Zakona o kaznenom postupku.

Članak 19.

(1) Službenik Porezne uprave kada primjenjuje ovlasti propisane ovim Zakonom i drugim propisima dužan je poštivati dostojanstvo, ugled i čast svake osobe na koju se poduzeta radnja odnosi, vodeći računa o zaštiti Ustavom Republike Hrvatske i zakonom zajamčenih ljudskih prava i temeljnih sloboda te poštivati odredbe etičkog kodeksа.

(2) Posebno obzirno službenik Porezne uprave postupa prema djeci, maloljetnim, starim i nemoćnim osobama te osobama s invaliditetom, uzimajući u obzir njihove specifične karakteristike koje se mogu opaziti.

(3) Porezna ovlast prema maloljetnoj osobi primjenjuje se u nazočnosti roditelja, skrbnika, udomitelja, osobe kojoj je dijete povjerenо na čuvanje i odgoj ili stručne osobe Centra za socijalnu skrb, osim ako to zbog okolnosti nije moguće.

(4) Primjene poreznih ovlasti moraju biti razmjerne potrebi zbog kojih se poduzimaju.

(5) Primjena poreznih ovlasti ne smije izazvati veće štetne posljedice od onih koje bi nastupile da porezne ovlasti nisu primijenjene.

(6) Između više poreznih ovlasti službenik Porezne uprave primijenit će onu kojom se s najmanje štetnih posljedica i u najkraćem vremenu postiže njezin cilj.

Članak 20.

(1) Službenik Porezne uprave obavlja poslove i zadatke radnog mjesta na koje je raspoređen i primjenjuje ovlasti po službenoj dužnosti ili po nalogu nadređene osobe.

(2) Nalog nadređene osobe može biti usmeni ili pisani.

(3) Službenik Porezne uprave ne smije obavljati poslove koji prelaze ovlasti koje su mu dane sukladno radnom mjestu na koje je raspoređen.

Članak 21.

(1) Službenik Porezne uprave dužan je obavljati postupak provjere sukladno danoj ovlasti.

(2) Ovlast za obavljanje postupka provjere službenik Porezne uprave dokazuje predočenjem službene iskaznice.

(3) Službenu iskaznicu potpisuje ministar financija.

(4) Ministar financija propisat će sadržaj i oblik službene iskaznice pravilnikom.

Članak 22.

(1) Porezni nadzor obavljaju službenici ovlaštenu za provedbu poreznog nadzora.

(2) Osim osoba iz stavka 1. ovoga članka, za obavljanje pojedinih zadataka u vezi s poreznim nadzorom čelnik ustrojstvene jedinice može ovlastiti i druge stručno osposobljene službenike.

(3) Poslove naplate, ovrhe, stečajeva i likvidacija obavljaju ovlaštenu službenici Porezne uprave.

(4) Ovlast za obavljanje poslova poreznog nadzora, otkrivanja porezno kaznenih djela, otkrivanja prijevara i poslova naplate, ovrhe, stečajeva i likvidacija ovlaštenu službenik Porezne uprave dokazuje predočenjem službene iskaznice i značke.

(5) Službenu iskaznicu potpisuje ministar financija.

(6) Ministar financija propisat će sadržaj i oblik službene iskaznice i značke pravilnikom.

Članak 23.

(1) Ovlašteni službenik Porezne uprave dužan je prije početka primjene porezne ovlasti predstaviti se predocjenjem službene značke i službene iskaznice.

(2) Iznimno, ovlašteni službenik Porezne uprave neće se predstaviti na način određen u stavku 1. ovoga članka ako okolnosti primjene porezne ovlasti ukazuju da bi to moglo ugroziti postizanje njezinog cilja. Po prestanku navedenih okolnosti ovlašteni službenik Porezne uprave će se predstaviti na način određen stavkom 1. ovoga članka.

Članak 24.

(1) Porezna uprava provodi porezni nadzor sukladno ovome Zakonu, Općem poreznom zakonu i zakonu kojim se uređuje pojedina vrsta poreza.

(2) Obavijest o poreznom nadzoru dostavlja se poreznom obvezniku prije početka poreznog nadzora, osim ako bi se time ugrozila svrha poreznog nadzora.

(3) O poreznom nadzoru sastavlja se zapisnik.

(4) Na temelju činjenica navedenih u zapisniku i u dopunskom zapisniku o poreznom nadzoru donosi se porezno rješenje, najkasnije u roku 60 dana od dana isteka roka za prigovor na zapisnik, odnosno od dana uručenja dopunskog zapisnika o poreznom nadzoru.

Članak 25.

(1) U odnosu na osobu s imunitetom, službenik Porezne uprave postupa u skladu s međunarodnim ugovorom i posebnim propisom.

(2) O postupanju u odnosu na osobu s imunitetom, službenik Porezne uprave odmah obavještava nadređenog rukovodećeg službenika.

Članak 26.

Državna i druga tijela javne vlasti dužna su pružiti stručnu i drugu pomoć Poreznoj upravi pri provedbi poslova iz njezina djelokruga.

Članak 27.

Ovlašteni službenik Porezne uprave koji je od strane Državnog odvjetništva Republike Hrvatske imenovan za istražitelja provodi dokazne radnje povjerene mu od nadležnog državnog odvjetnika sukladno odredbama Zakona o kaznenom postupku i propisima iz nadležnosti Porezne uprave.

Članak 28.

Ako u postupku utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje službenik Porezne uprave utvrdi nepravilnosti, izdaje prekršajni nalog za porezni prekršaj, sukladno Prekršajnom zakonu.

Članak 29.

Porezne ovlasti su:

1. prikupljanje, procjena, evidentiranje, obrada i korištenje podataka i obavijesti,
2. pozivanje u službene prostorije,
3. prikupljanje obavijesti od poreznih obveznika i trećih osoba,
4. provjera poslovnih knjiga, evidencija poreznog obveznika i provjera vjerodostojnosti i istinitosti isprava,
5. ulazak i pregled prostora u kojima se obavlja djelatnost,
6. utvrđivanje istovjetnosti osoba,
7. provjera statusa i svojstva robe,
8. davanje upozorenja i naredbi,
9. privremeno oduzimanje predmeta, domaćih ili stranih sredstava plaćanja, vrijednosnica i dokumentacije,
10. izricanje privremene zabrane obavljanja djelatnosti,
11. pregled prometnih sredstava.

Prikupljanje, procjena, evidentiranje, obrada i korištenje podataka i obavijesti

Članak 30.

(1) Porezna uprava prikuplja osobne te druge podatke i obavijesti radi obavljanja poslova iz svog djelokruga iz već postojećih izvora podataka, neposredno od poreznog obveznika na koga se ti podaci odnose i od drugih osoba za koje je vjerojatno da imaju saznanja o tim podacima.

(2) Prikupljanje osobnih te drugih podataka i obavijesti od djeteta poduzima se u nazočnosti roditelja, skrbnika, udomitelja, osobe kojoj je dijete povjereno na čuvanje i odgoj ili stručne osobe centra za socijalnu skrb.

(3) Službenik Porezne uprave koji prikuplja osobne te druge podatke i obavijesti iz već postojećih izvora podataka ili od drugih osoba, nije o tome dužan obavijestiti poreznog obveznika ili drugu osobu na koje se ti podaci odnose ako bi to onemogućilo ili otežalo obavljanje poslova.

(4) Tijela javne vlasti i kreditne institucije koje na temelju zakona i u okviru svog djelokruga raspolažu osobnim izvornim podacima i obavijestima, dužni su na zahtjev službenika Porezne uprave dostaviti tražene podatke i obavijesti.

(5) Službenik Porezne uprave može prikupljati osobne te druge podatke i obavijesti u službenim prostorijama, na radnom mjestu poreznog obveznika ili od druge osobe ili na drugom mjestu.

Članak 31.

Porezna uprava vodi registre i evidencije o osobnim te drugim podacima i obavijestima koje prikuplja u vezi s obavljanjem poslova iz svog djelokruga.

Članak 32.

Službenik Porezne uprave je dužan prije unošenja osobnih te drugih podataka i obavijesti o poreznim obveznicima i drugim osobama u registre i evidencije, procijeniti pouzdanost izvora i vjerodostojnost osobnih te drugih podataka i obavijesti.

Članak 33.

(1) Porezna uprava može sravnjivati osobne podatke te druge podatke i obavijesti prikupljene u skladu s ovim Zakonom, s osobnim podacima te drugim podacima i obavijestima koje je ovlaštena prikupljati.

(2) Službenici Porezne uprave dužni su uspoređivati, usklađivati i bez odgode ispravljati osobne te druge podatke i obavijesti prikupljene u skladu s odredbama ovoga Zakona i drugih propisa, s podacima i obavijestima kojima raspolaže u svojim registrima i evidencijama.

(3) Osobni te drugi podaci i obavijesti pohranjeni u registre i evidencije mogu se koristiti samo u svrhe zbog koje su ustrojeni, a u drugu svrhu samo ako je to propisano posebnim zakonom.

Članak 34.

(1) U prikupljanju, evidentiranju, obradi i korištenju osobnih te drugih podataka i obavijesti Porezna uprava posebno skrbi o zaštiti podataka te o njihovoj tajnosti i povjerljivosti.

(2) Prilikom primjene ovlasti iz članka 30. ovoga Zakona primjenjuju se propisi kojima se uređuje zaštita osobnih podataka i podataka koji predstavljaju poreznu i drugu tajnu.

Članak 35.

(1) Nadzor nad registrima i evidencijama podataka koje vodi Porezna uprava, a u kojima su pohranjeni osobni podaci, obavlja tijelo nadležno za zaštitu osobnih podataka sukladno zakonu kojim se uređuje zaštita osobnih podataka.

(2) Podaci pohranjeni u registrima i evidencijama mogu se koristiti u znanstvene, statističke i analitičke svrhe u skladu s posebnim propisima.

Pozivanje u službene prostorije

Članak 36.

(1) Službenik Porezne uprave može pozvati poreznog obveznika u službene prostorije radi pojašnjenja sadržaja porezne prijave koju je podnio ili koju je bio dužan podnijeti te radi prikupljanja činjenica bitnih za oporezivanje i ovrhu, a porezni obveznik dužan je pozivu se odazvati.

(2) Ovlašteni službenik Porezne uprave na razgovor radi prikupljanja obavijesti može pozvati osobu za koju je vjerojatno da raspolaže s obavijestima korisnim za provođenje poreznog nadzora i ovrhe.

(3) Osobe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka mogu se pozivati u uredovno radno vrijeme.

(4) Službenik Porezne uprave poreznog obveznika ili drugu osobu poziva pisano, usmeno ili uporabom odgovarajućeg komunikacijskog uređaja, pri čemu joj je dužan priopćiti razlog pozivanja.

(5) Osobu iz stavka 1. ovoga članka se iznimno može pozivati i putem sredstava javnog priopćavanja kad je to prijeko potrebno zbog opasnosti od odgode, sigurnosti postupanja ili kada se poziv upućuje većem broju osoba.

(6) Na zahtjev pozvane osobe koja je pristupila na temelju poziva, izdat će se potvrda o pristupanju.

Prikupljanje obavijesti od poreznih obveznika i trećih osoba

Članak 37.

(1) Porezni obveznik i druge osobe koje raspolažu podacima bitnima za oporezivanje ili vode vlasničke pozicije vrijednosnih papira te upisnike o imovini i pravima poreznih obveznika dužni su na zahtjev službenika Porezne uprave dostaviti podatke potrebne za utvrđivanje porezne obveze, provedbu ovrhe i mjera osiguranja.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka koje podatke vode u elektroničkom obliku dužne su ih na zahtjev službenika Porezne uprave dostaviti u elektroničkom obliku.

(3) U vođenju poreznog postupka službenik Porezne uprave može od poreznog obveznika, druge osobe i nadležnih tijela tražiti obavijesti o njegovu poslovanju u tuzemstvu i inozemstvu, o njegovim pojedinim poslovima te o izvorima sredstava za nabavu poslovne i osobne imovine, a porezni obveznik, druge osobe i nadležna tijela dužni su tražene podatke dostaviti.

(4) Službenik Porezne uprave može zatražiti od poreznog obveznika i drugih osoba, usmeno davanje obavijesti iz stavaka 1. i 3. ovoga članka i o tome sastaviti zabilješku, a porezni obvezni i druge osobe dužne su dati obavijesti.

(5) O usmenoj obavijesti sastavit će se zabilješka koja mora sadržavati imena i prezimena nazočnih osoba, mjesto, dan i bitan sadržaj obavijesti, a potpisuju je službenik Porezne uprave i osoba koja daje obavijest. Osobi koja je dala usmenu obavijest može se na njezin zahtjev dati prijepis zabilješke.

(6) Na traženje osobe koja je dužna dati obavijest zahtjev se mora podnijeti u pisanom obliku. U zahtjevu za davanje obavijesti treba navesti na koga i na što se ona odnosi.

(7) Na traženje službenika Porezne uprave osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su dati obavijest u pisanom obliku u roku od osam dana od primitka zahtjeva za davanje obavijesti.

(8) U poreznom postupku službenik Porezne uprave može koristiti obavijesti o činjenicama utvrđenima u jednom poreznom postupku, a koje mogu utjecati na utvrđivanje činjenica i okolnosti bitnih za oporezivanje drugoga poreznog obveznika.

Provjera poslovnih knjiga, evidencija poreznog obveznika i provjera vjerodostojnosti i istinitosti isprava

Članak 38.

(1) Ovlašteni službenik Porezne uprave provjerava isprave podnesene u postupcima za koje je nadležna Porezna uprava i podatke iskazane u tim ispravama, uključujući i ostale isprave te podatke koji se prikupljaju u provedbi nadzora.

(2) Ovlašteni službenik Porezne uprave može zahtijevati od poreznog obveznika ili treće osobe koja je prema propisima dužna dati podatke ili ispuniti određenu obvezu da mu u određenom roku i na određenom mjestu dostavi bilo koju knjigovodstvenu ispravu, ugovor, poslovno dopisivanje, evidenciju ili neku drugu ispravu koju smatra potrebnom za provedbu nadzora, naplate ili ovrhe, a porezni obveznik, odnosno treća osoba, dužni su dati tražene podatke, ispuniti obvezu ili dostaviti traženu dokumentaciju.

(3) Isprave, podaci ili ispunjenje određene obveze iz stavka 2. ovoga članka mogu se zahtijevati od poreznog obveznika ili treće osobe koja raspolaže traženim ili raspolaže podacima ili bi te isprave ili podatke trebala imati, a porezni obveznik, odnosno treća osoba dužni su tražene podatke dostaviti.

(4) Ako se poslovne knjige i propisane evidencije vode na elektroničkom mediju ovlašteni službenik može pregledati bazu podataka računalnog sustava te zahtijevati izradu, odnosno predaju svakog dokumenta ili isprave koja potvrđuje neki podatak koji je zabilježen na elektroničkom mediju.

Članak 39.

(1) Službenik Porezne uprave može tražiti predočenje poslovnih knjiga, evidencija, poslovne dokumentacije i drugih isprava od poreznog obveznika i drugih osoba kod kojih se one nalaze, a oni su traženu dokumentaciju dužni dostaviti.

(2) Službenik Porezne uprave provjerava usklađenost poslovanja poreznih obveznika s propisima iz nadležnosti Porezne uprave na temelju poslovnih knjiga, evidencija i drugih isprava.

(3) Službenik Porezne uprave može zatražiti isprave iz stavka 1. ovoga članka i u svrhu oporezivanja trećih osoba.

(4) Službenik Porezne uprave može zatražiti da se isprave navedene u stavku 1. ovoga članka predoče na službenom mjestu ili da se uvid u njih omogući kod osobe koja ih je dužna predočiti.

(5) Ako je za bržu i efikasniju provedbu poreznog postupka nužna isprava o činjenicama o kojima službenu evidenciju vodi drugo javnopravno tijelo, službenik Porezne uprave može zatražiti da ispravu pribavi i dostavi sam porezni obveznik.

*Ulazak i pregled prostora u kojima se obavlja djelatnost***Članak 40.**

(1) Ovlašteni službenik Porezne uprave može ući i pregledati poslovne prostorije, prostore, zemljišta i objekte s ciljem utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje.

(2) Poslovnim prostorom u smislu stavka 1. ovoga članka smatra se i stambeni prostor naznačen kao sjedište pravne ili fizičke osobe koja obavlja djelatnost ili ako se koristi kao poslovni prostor.

(3) Ovlašteni službenik Porezne uprave će prije ulaska i pregleda iz stavka 1. ovoga članka obavijestiti odgovornu osobu pravne osobe ili fizičku osobu i zatražiti da bude nazočan pregledu.

(4) Pravna ili fizička osoba moraju dopustiti nesmetani ulazak i pregled, sukladno stavku 1. ovoga članka.

(5) Pregled ostalih prostorija i prostora moguće je obaviti samo na temelju odobrenja tijela sudbene vlasti.

(6) Ovlašteni službenik Porezne uprave o radnjama iz ovoga članka sastavlja zapisnik.

Provjera istovjetnosti osoba

Članak 41.

(1) Službenik Porezne uprave može u provedbi poreznih ovlasti izvršiti provjeru istovjetnosti osoba.

(2) Provjera istovjetnosti osobe provodi se uvidom u njezinu osobnu iskaznicu, putnu ispravu ili drugu javnu ispravu s fotografijom.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, provjera istovjetnosti može biti provedena na temelju iskaza osobe čija je istovjetnost provjerena.

(4) Prilikom provjere istovjetnosti osobe službenik Porezne uprave dužan je upoznati osobu s razlogom provjere njezine istovjetnosti.

(5) Ako se na temelju dostupnih podataka ne može provjeriti istovjetnost osobe iz stavka 1. ovoga članka utvrđivanje istovjetnosti zatražit će se od nadležne policijske uprave.

(6) Osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su omogućiti provjeru istovjetnosti osoba.

Provjera statusa i svojstva robe

Članak 42.

(1) Ovlašteni službenik Porezne uprave može pri obavljanju nadzora obaviti pregled robe.

(2) Porezni obveznici i druge osobe nad kojima se provodi nadzor dužne su ovlaštenom službeniku Porezne uprave omogućiti nesmetan pregled robe.

Članak 43.

(1) Ovlašteni službenik Porezne uprave može pregledati robu i u slučaju kada se ne može povezati s bilo kojom osobom, a takva roba smatra se napuštenom.

(2) Ako drugačije nije propisano posebnim propisom, Porezna uprava će radi uređivanja statusa robe iz stavka 1. ovoga članka poduzeti sve potrebne mjere, uključujući i njezinu prodaju. Roba će se uništiti ako prema posebnim propisima ne može biti u prometu u Republici Hrvatskoj.

*Davanje upozorenja i naredbi***Članak 44.**

(1) Ovlašteni službenik Porezne uprave može kada to okolnosti slučaja zahtijevaju upozoriti osobu koja svojim ponašanjem, djelovanjem ili propuštanjem određene radnje onemogućava ili otežava provođenje započetih radnji i postupaka.

(2) Ovlašteni službenik Porezne uprave prilikom obavljanja poslova iz djelokruga Porezne uprave izdaje naredbu:

1. radi neometanog pregleda poslovnih prostorija, prostora, zemljišta i objekata koji su predmet nadzora, robe i prometnih sredstava,
2. radi sprječavanja počinjenja kažnjive radnje ili sprječavanja otpora ili bijega osobe u odnosu na koju se provodi porezni nadzor,
3. radi sprječavanja uništenja dokaza i tragova koji mogu poslužiti kao dokaz,
4. u drugim slučajevima sukladno posebnim propisima.

(3) Upozorenje i naredba izdaju se usmeno ili pisano, a traju do uklanjanja razloga radi kojeg je upozorenje ili naredba izrečena.

(4) Upozorenjem ili naredbom mogu se odrediti mjere u svrhu otklanjanja nezakonitog postupanja i dovršetka započetih radnji i postupaka.

(5) Naredba iz stavka 2. ovoga članka može se izdati i većem broju osoba.

(6) Osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su izvršiti izdane naredbe i upozorenja od ovlaštenih osoba.

Privremeno oduzimanje predmeta, domaćih ili stranih sredstava plaćanja, vrijednosnica i dokumentacije

Članak 45.

(1) Ovlašteni službenici Porezne uprave koji obavljaju poslove poreznog nadzora, porezno - kaznenih djela i poreznih prijevара ovlašteni su privremeno oduzeti predmete, domaća ili strana sredstva plaćanja, vrijednosnice i dokumentaciju, u skladu s deviznim i drugim propisima, o čemu se izdaje potvrda.

(2) Domaća ili strana sredstva plaćanja oduzeta u prekršajnom ili kaznenom postupku po pravomoćnoj odluci nadležnog tijela uplaćuju se u državni proračun, o čemu se izdaje potvrda.

(3) Potvrda iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati osnovne značajke privremeno oduzetih predmeta, domaćih i stranih sredstava plaćanja, vrijednosnica i dokumentacije po kojima ih se može identificirati te podatke o osobi od koje su oduzeti.

(4) Nakon izdavanja potvrde o privremenom oduzimanju predmeta iz stavka 1. ovoga članka, nadležna ustrojstvena jedinica Porezne uprave u roku od 30 dana donosi rješenje kojim se određuje rok zadržavanja predmeta do okončanja postupka obračuna i naplate dužnih javnih davanja. Ako se podnese primjereni instrument osiguranja plaćanja u visini pripadajućeg duga, privremeno oduzeti predmeti vratit će se osobi od koje su oduzeti. Instrument osiguranja duga može podnijeti i druga osoba.

(5) Ministar će pravilnikom propisati postupanje s privremeno oduzetim predmetima, domaćim ili stranim sredstvima plaćanja, vrijednosnicama i dokumentacijom.

Izricanje privremene zabrane obavljanja djelatnosti

Članak 46.

(1) Ovlašteni službenik Porezne uprave može kada to okolnosti slučaja zahtijevaju radi onemogućavanja daljnjeg nezakonitog postupanja naredbom privremeno ograničiti ili privremeno zabraniti obavljanje djelatnosti pečaćenjem poslovnih prostorija, skladišta, pogona, dijela pogona, postrojenja, opreme ili drugih prostorija te onemogućavanjem korištenja postrojenja, uređaja i druge opreme za rad, odnosno na drugi pogodan način.

(2) Ovlašteni službenik Porezne uprave može naredbom odrediti mjere kojima se onemogućava i sprječava nezakonito postupanje na mjestima koja su određena kao tržnice, mjestima gdje se može prigodno trgovati (sajmovi, izložbe, priredbe i slično) i na drugim mjestima. U skladu s izdanom naredbom dužne su, između ostalih, postupati i fizičke i pravne osobe koje upravljaju poslovanjem tržnica i koje organiziraju prigodno trgovanje te nadležna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(3) Naredba iz ovoga članka traje do uklanjanja razloga radi kojih je određena, a najdulje 15 dana od dana izdavanja nakon kojeg roka se rješenjem odlučuje o uvjetima zakonitog obavljanja djelatnosti ili provedbi daljnjih mjera. Žalba izjavljena protiv navedenog rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.

(4) Osobe kojima je u skladu sa stavkom 1. ovoga članka izvršeno pečaćenje ne smiju ni na koji način uništiti ili na drugi način oštetiti postavljeni pečat ovlaštene osobe.

Pregled prometnih sredstava

Članak 47.

(1) Ovlašteni službenik Porezne uprave može pregledati prometna sredstva s ciljem utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje.

(2) Osobe koje upravljaju prometnim sredstvima prema kojima se primjenjuje ovlast iz stavka 1. ovoga članka dužne su se zaustaviti na mjestu koje odredi ovlašteni službenik Porezne uprave i na njegov zahtjev dati tražene podatke, predočiti dokumentaciju te mu pokazati robu koju prevoze ili prenose.

(3) Pregled prometnog sredstva podrazumijeva pregled prostora i svih stvari koje se nalaze u njemu.

(4) O izvršenom pregledu prometnog sredstva ovlašteni službenik Porezne uprave sastavit će zapisnik.

DIO V.
PRAVA, OBVEZE I ODGOVORNOSTI RAVNATELJA, SLUŽBENIKA I
NAMJEŠTENIKA

Članak 48.

(1) Na prava, obveze i odgovornosti službenika Porezne uprave primjenjuju se propisi o državnim službenicima, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(2) Na prava, obveze i odgovornosti namještenika Porezne uprave primjenjuju se opći propisi o radu, Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike i posebne odredbe propisa o državnim službenicima, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Članak 49.

(1) Ravnatelj Porezne uprave bira se putem javnog natječaja na vrijeme od pet godina.

(2) Ravnateljem Porezne uprave može se imenovati osoba koja, uz ispunjavanje općih zakonskih uvjeta, ispunjava i posebne uvjete i to najmanje 10 godina na poslovima rukovođenja.

(3) Ravnatelja Porezne uprave imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra financija.

Članak 50.

(1) Ravnatelja Porezne uprave može se razriješiti prije isteka roka na koji je imenovan:

1. na osobni zahtjev,
2. radi trajne nesposobnosti za rad i obnašanje funkcije,
3. ako mu je izvršnim rješenjem utvrđena odgovornost za tešku povredu službene dužnosti,
4. prestankom službe po sili zakona.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka Vlada Republike Hrvatske će, na prijedlog ministra financija, privremeno, a najduže na vrijeme od šest mjeseci, ravnateljem Porezne uprave imenovati jednog od zamjenika ravnatelja.

Članak 51.

(1) Radna mjesta zamjenika i pomoćnika ravnatelja popunjavaju se putem javnog natječaja.

(2) Odabir kandidata iz stavka 1. ovoga članka provodi povjerenstvo koje se sastoji od predsjednika i tri člana. Članove povjerenstva imenuje ministar financija.

(3) U slučaju da na temelju javnog natječaja nije izabran i raspoređen niti jedan kandidat, slobodno radno mjesto iz stavka 1. ovoga članka može se popuniti privremenim premještajem službenika Ministarstva financija, najduže na vrijeme od godinu dana.

Članak 52.

(1) Službenike Porezne uprave na radna mjesta zamjenika i pomoćnika ravnatelja raspoređuje ministar financija na prijedlog ravnatelja Porezne uprave na vrijeme od pet godina.

(2) Na radno mjesto zamjenika ravnatelja može se rasporediti osoba koja uz ispunjavanje općih zakonskih uvjeta, ispunjava i posebne uvjete i to najmanje 8 godina na poslovima rukovođenja.

(3) Na radno mjesto pomoćnika ravnatelja može se rasporediti osoba koja uz ispunjavanje općih zakonskih uvjeta, ispunjava i posebne uvjete i to: najmanje 10 godina radnog iskustva od čega najmanje pet godina na poslovima rukovođenja ili je postigla naročito istaknute rezultate u svome radu, a u području od značaja za rad Porezne uprave.

(4) Zamjenika i pomoćnika ravnatelja Porezne uprave može se razriješiti s radnog mjesta prije isteka roka na koji su imenovani zbog razloga navedenih u članku 50. stavku 1. ovoga Zakona.

Članak 53.

Slobodna radna mjesta rukovodećih službenika Porezne uprave koja nisu navedena u člancima 49. i 51. ovoga Zakona oglašavaju se putem internog oglasa ili se popunjavaju putem premještaja ili rasporeda.

Članak 54.

(1) U Poreznu upravu može biti primljena osoba koja ispunjava opće uvjete za prijam i kod koje ne postoje zapreke za prijam u državnu službu.

(2) Pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva financija mogu se propisati i drugi posebni uvjeti za prijam službenika i namještenika.

(3) Ravnatelj Porezne uprave će zatražiti od ovlaštenih službi podatke mjerodavne za procjenu postojanja sigurnosnih zapreka za rad u službi za osobu koja se prima u državnu službu u Poreznu upravu. Sigurnosnim zaprekama za rad u službi smatraju se dosadašnje ponašanje, navike ili sklonosti koje ukazuju na nepouzdanost za obavljanje poslova ili bi mogle biti od utjecaja na zakonitost i nezavisnost u obavljanju poslova.

(4) Sigurnosna provjera provodi se sukladno posebnim propisima.

Članak 55.

(1) Ravnatelj Porezne uprave može zatražiti od ovlaštenih službi podatke mjerodavne za procjenu sigurnosnih zapreka za rad službenika koji su zaposleni u Poreznoj upravi.

(2) Sigurnosnim zaprekama za rad u službi smatraju se dosadašnje ponašanje, navike ili sklonosti koje ukazuju na nepouzdanost za obavljanje poslova ili bi mogle biti od utjecaja na zakonitost i nezavisnost u obavljanju poslova.

Članak 56.

Službenik Porezne uprave radi utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova radnog mjesta na koje je raspoređen obavezan je pristupiti provjeri zdravstvene sposobnosti, na temelju pisanog naloga ravnatelja ili osobe koju za to ovlasti.

Članak 57.

(1) Pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva financija utvrđuju se radna mjesta službenika i namještenika Porezne uprave.

(2) Službenici Porezne uprave raspoređuju se na radna mjesta, sukladno Pravilniku o unutarnjem redu Ministarstva financija, vodeći računa o njihovoj stručnoj spremi, radnom iskustvu, znanju, sposobnostima, vještinama i rezultatima u radu o čemu se donosi rješenje.

(3) S namještenicima Porezne uprave se o rasporedu na radna mjesta, sukladno Pravilniku o unutarnjem redu Ministarstva financija, zaključuju ugovori o radu.

Članak 58.

(1) Koeficijent složenosti poslova, dodatak za uvjete rada te kriterije i najviši mogući iznos dodatka za natprosječne rezultate u radu za službenike Porezne uprave propisat će Vlada Republike Hrvatske uredbom.

(2) Za radna mjesta zamjenika i pomoćnika ravnatelja, koeficijent složenosti poslova iz stavka 1. ovoga članka ne može biti veći od koeficijenta propisanog za radno mjesto zamjenika ravnatelja državne upravne organizacije.

Članak 59.

(1) Radi potrebe službe službenik Porezne uprave može biti premješten na drugo radno mjesto za koje je propisan isti stupanj obrazovanja i potrebno radno iskustvo u jednakom trajanju, u istoj ili drugoj ustrojstvenoj jedinici Porezne uprave, u istom ili drugom mjestu rada.

(2) Radi potrebe službe, službenik Porezne uprave može biti privremeno premješten na drugo radno mjesto u istoj ili drugoj ustrojstvenoj jedinici Porezne uprave, u istom ili drugom mjestu rada, a najdulje na godinu dana, odnosno do povratka odsutnog službenika kojeg premješteni službenik zamjenjuje, sukladno njegovoj stručnoj spremi, radnom iskustvu, znanju i sposobnosti bez obzira postoji li slobodno radno mjesto.

(3) Premještaj po potrebi službe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka temelji se na ocjeni ravnatelja, pomoćnika ravnatelja odnosno pročelnika područnog ureda o potrebi da se službenika Porezne uprave premjesti na drugo radno mjesto zbog:

1. potrebe popunjavanja radnog mjesta na kojem se poslovi moraju obavljati u kontinuitetu,
2. potrebe povećanja broja izvršitelja radi povećanog opsega posla,
3. bolje organizacije rada,
4. potrebe za angažiranjem drugog službenika na određenom radnom mjestu radi pravodobnog ili efikasnijeg obavljanja određenih poslova i zadataka.

(4) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka službenik ima pravo na plaću koja je za njega povoljnija.

(5) Iznimno od stavaka 1. i 2. ovoga članka, službenika Porezne uprave može se, na njegov zahtjev ili uz njegov pisani pristanak, premjestiti na radno mjesto niže složenosti poslova za koje ispunjava propisane uvjete.

(6) Službenik Porezne uprave kojem nedostaje pet godina do ostvarivanja prava na starosnu mirovinu po općem propisu kojim se uređuje mirovinsko osiguranje, ne može biti premješten na drugo radno mjesto, osim uz pisani pristanak.

(7) Protiv rješenja o premještanju službenik ima pravo u roku 15 dana od dana dostave rješenja podnijeti žalbu Odboru za državnu službu.

(8) Žalba protiv rješenja o premještanju ne odgađa njegovo izvršenje.

Članak 60.

(1) Službenik Porezne uprave koji je privremeno premješten u drugo mjesto rada udaljeno više od 100 kilometara od mjesta stanovanja ima pravo na:

1. plaćeni smještaj i organiziranu prehranu ili stvarne troškove prehrane u visini do 70% dnevnice uz predočenje računa za hranu,
2. mjesečnu naknadu za odvojeni život, ako uzdržava obitelj,
3. plaćeni dopust u trajanju od pet radnih dana, za svaka tri mjeseca,
4. naknadu troškova putovanja u mjesto stanovanja u vrijeme tjednog odmora, državnih blagdana i neradnih dana prema priloženoj karti javnog prijevoza,
5. plaću ostvarenu na ranijem radnom mjestu ako je za njega povoljnija,
6. naknadu plaće u visini prosječne mjesečne plaće isplaćene u protekla tri mjeseca, a nakon isteka tri mjeseca privremenog premještaja.

(2) Ako službenik Porezne uprave iz stavka 1. ovoga članka ne koristi prava iz stavka 1. točaka 1. do 6. ovoga članka ima pravo na stvarne troškove prijevoza.

Članak 61.

(1) Službenik Porezne uprave koji je trajno premješten u drugo mjesto rada udaljeno više od 100 kilometara od mjesta stanovanja uz prava iz članka 60. ovoga Zakona ima pravo na:

1. putne i selidbene troškove, prema predočenom računu,
2. odgovarajući smještaj za sebe i obitelj, u roku jedne godine od dana premještaja.

(2) Prava iz članka 60. ovoga Zakona i stavka 1. ovoga članka nema službenik koji je premješten na vlastiti zahtjev.

Članak 62.

(1) Službenici Porezne uprave podliježu periodičnoj promjeni mjesta rada, na istovrsno radno mjesto, odnosno na radno mjesto za koje je propisan isti stupanj obrazovanja i radno iskustvo u jednakom trajanju.

(2) Periodična promjena mjesta rada provodi se na temelju Programa periodične promjene mjesta rada službenika Porezne uprave.

(3) Periodična promjena mjesta rada službenika Porezne uprave može trajati do tri mjeseca tijekom jedne godine, a iznimno može trajati do 6 mjeseci.

(4) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka službenik Porezne uprave ima pravo na plaću koja je za njega povoljnija.

(5) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka službenik Porezne uprave ima pravo na stvarne troškove prijevoza.

(6) Programom periodične promjene mjesta rada službenika Porezne uprave, mjesto rada može biti udaljeno najviše do 100 kilometara od mjesta prebivališta službenika Porezne uprave.

(7) Periodične promjene mjesta rada službenika Porezne uprave izvršene sukladno odredbama ovoga članka ne smatraju se premještajem u smislu odredaba ovoga Zakona, odnosno propisa o državnim službenicima.

(8) Od promjene periodičnog mjesta rada mogu se izuzeti službenici Porezne uprave koji su stekli posebna specijalistička znanja i vještine neophodna za obavljanje poslova na određenim radnim mjestima te službenici Porezne uprave s više od 30 godina radnog iskustva.

Članak 63.

(1) Službenik i namještenik Porezne uprave u slučaju privremene nesposobnosti za rad zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti ostvaruje naknadu u visini cijelog iznosa plaće.

(2) Službenik i namještenik Porezne uprave kojem u vezi s obavljanjem službe nastane trajna invalidnost ima pravo na pomoć u visini posljednje isplaćene neto plaće uvećane šest puta.

(3) Službenik i namještenik Porezne uprave koji u obavljanju službe ili vezano za obavljanje službe izgubi život sahranit će se u mjestu koje odredi njegova obitelj na području Republike Hrvatske na trošak Porezne uprave.

(4) Troškovima iz stavka 3. ovoga članka se smatraju:

1. troškovi prijevoza posmrtnih ostataka do mjesta pokopa,
2. putni troškovi za dva pratitelja,
3. pogrebni troškovi u visini četiri proračunske osnovice.

(5) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka, obitelj koju je uzdržavao poginuli službenik i namještenik Porezne uprave ima pravo na jednokratnu novčanu pomoć u visini posljednje isplaćene neto plaće poginuloga službenika uvećane 12 puta.

(6) U slučaju smrti službenika i namještenika Porezne uprave, obitelj ima pravo na pomoć u visini posljednje isplaćene neto plaće uvećane tri puta i pogrebne troškove u visini tri proračunske osnovice.

(7) Službenik i namještenik Porezne uprave ima pravo na pomoć u slučaju smrti supružnika, djeteta, roditelja, očuha ili maćehe u visini jedne proračunske osnovice.

Članak 64.

Radno vrijeme Središnjeg ureda, Područnih ureda i ispostava Porezne uprave utvrdit će se Pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva financija.

Članak 65.

Službenici i namještenici Porezne uprave dužni su poslove obavljati u skladu sa zakonom, drugim propisima donesenim na temelju zakona i pravilima struke te poštivati odredbe Etičkog kodeksa državnih službenika i Kodeksa profesionalne etike službenika Ministarstva financija Porezne uprave.

Članak 66.

(1) Službenik i namještenik Porezne uprave dužan je na temelju naloga nadređenog službenika obavljati poslove i duže od punoga radnog vremena ako je to nužno radi uspješnog i pravodobnog obavljanja posla.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka službeniku i namješteniku Porezne uprave pripada pravo na uvećanje plaće ili slobodne radne dane, sukladno općim propisima o radu i Kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike.

(3) Porezna uprava dužna je svojim službenicima i namještenicima pružiti maksimalnu zaštitu na svim poslovima koje obavljaju.

Članak 67.

Porezna uprava će službeniku Porezne uprave osigurati besplatnu pravnu pomoć u postupcima koji su protiv službenika pokrenuti od strane poreznih obveznika i trećih osoba zbog radnji poduzetih u obavljanju službenog posla, osim ako se za isti slučaj pred nadležnim službeničkim sudom vodi postupak protiv službenika te je u tom postupku proglašen odgovornim za tešku povredu službene dužnosti.

Članak 68.

(1) Ako fizička ili pravna osoba podnese predstavku smatrajući da su joj nezakonitim postupanjem službenika Porezne uprave povrijeđena prava, čelnik ustrojstvene jedinice Porezne uprave koja je zaprimila predstavku, dužan je predstavku dostaviti ustrojstvenoj jedinici nadležnoj prema Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija, u roku tri dana od dana primitka.

(2) Nadležna ustrojstvena jedinica obvezna je provesti postupak provjere navoda iz predstavke i na temelju utvrđenoga činjeničnog stanja poduzeti propisane mjere te o utvrđenim činjenicama izvijestiti podnositelja predstavke u roku 30 dana od dana primitka.

Članak 69.

(1) Teškim povredama službene i radne dužnosti, osim povreda propisanih Zakonom o državnim službenicima, smatraju se i:

1. krivotvorenje, preinačavanje, unošenje ili potvrđivanje neistinitih podataka u službenim ispravama ili u informacijskom sustavu,
2. vođenje poslovnih knjiga poreznim obveznicima te sastavljanje poreznih prijava, zahtjeva za povrat poreza, prigovora, žalbi i tužbi poreznim obveznicima u poreznom postupku,
3. dolazak na posao u alkoholiziranom stanju ili pod utjecajem narkotičnog sredstva, ili konzumiranje alkohola ili narkotičnog sredstva tijekom radnog vremena,
4. odbijanje testova radi utvrđivanja prisutnosti alkohola ili narkotičnog sredstva u organizmu,
5. nesavjesno obavljanje službenih i radnih dužnosti uslijed čega je nastala ili mogla nastati šteta za poreznog obveznika ili javnopravno tijelo,
6. zlouporaba službene iskaznice ili značke,
7. poduzimanje ili nepoduzimanje bilo koje radnje u cilju onemogućavanja ili otežavanja pravodobnoga, pravilnog i zakonitog rada Porezne uprave,
8. odbijanje ili izbjegavanje provjere zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova radnog mjesta na koje je raspoređen.

(2) Prisutnost alkohola ili narkotičkih sredstava utvrđuje se alko-testom ili liječničkim pregledom.

(3) Provjeru alko-testom ovlaštenu su obaviti službenici unutarnjeg nadzora i kontrole, nadređeni službenik, stručnjak za zaštitu na radu te drugi službenik koji je osposobljen i ovlašten za obavljanje tih poslova.

(4) Službenici iz stavka 3. ovoga članka moraju biti osposobljeni za provođenje alko-testiranja od strane zdravstvene ustanove.

Članak 70.

(1) Postupak zbog lake povrede službene i radne dužnosti pokreće zaključkom ravnatelj Porezne uprave ili službenik kojeg on za to ovlasti, na vlastiti poticaj ili na pisani prijedlog nadređenog službenika.

(2) Za lake povrede službene i radne dužnosti postupak vodi i odluku donosi ravnatelj Porezne uprave ili službenik kojeg on ovlasti.

(3) Lake povrede službene i radne dužnosti kao i postupak zbog lake povrede službene i radne dužnosti uređeni su Zakonom o državnim službenicima.

Članak 71.

Zahtjev za pokretanje postupka zbog teške povrede službene i radne dužnosti nadležnom službeničkom sudu, podnosi ravnatelj Porezne uprave.

Članak 72.

(1) Službenik i namještenik Porezne uprave može biti rješenjem udaljen iz službe ako je protiv njega pokrenut kazneni postupak ili postupak zbog teške povrede službene i radne dužnosti, a povreda je takve prirode da bi ostanak u službi dok traje postupak mogao štetiti interesima službe.

(2) Ravnatelj Porezne uprave dužan je udaljiti iz službe službenika i namještenika protiv kojeg je pokrenut kazneni postupak ili postupak zbog teške povrede službene i radne dužnosti zbog djela s obilježjima korupcije.

(3) Smatra se da je udaljen iz službe službenik i namještenik protiv kojeg je pokrenuta istraga i određen istražni zatvor, o čemu se donosi rješenje.

(4) Udaljenje iz službe može trajati do okončanja kaznenog postupka, a u slučaju iz stavka 3. ovoga članka do isteka roka na koji je određen istražni zatvor.

Članak 73.

(1) Iznimno, službenik i namještenik Porezne uprave može biti udaljen iz službe i prije nego što je protiv njega pokrenut postupak zbog teške povrede službene dužnosti u slučaju opravdane sumnje da je počinio tešku povredu službene dužnosti s obilježjima korupcije.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, zahtjev za pokretanje postupka zbog teške povrede službene dužnosti podnosi se nadležnom tijelu u roku osam dana od dana udaljenja, a u protivnom prestaju sve pravne posljedice udaljenja iz službe.

(3) O prestanku pravnih posljedica udaljenja iz službe iz stavka 2. ovoga članka donosi se rješenje.

(4) U slučaju prestanka okolnosti koje su uvjetovale udaljenje iz službe, rješenje iz stavka 3. ovoga članka može se donijeti i prije isteka roka iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 74.

(1) Rješenje o udaljenju iz službe donosi ravnatelj Porezne uprave.

(2) Protiv rješenja o udaljenju iz službe službenik i namještenik može u roku 15 dana od dana dostave rješenja izjaviti žalbu nadležnom službeničkom sudu.

(6) Službeniku Porezne uprave koji je udaljen iz službe oduzima se službena značka i iskaznica i druga sredstva koja su mu povjerena za obavljanje posla.

DIO VI.

UNUTARNJI NADZOR I UNUTARNJA KONTROLA

Članak 75.

(1) Porezna uprava provodi unutarnji nadzor nad zakonitošću rada i pravilnom primjenom propisa iz svoje nadležnosti s namjerom otklanjanja utvrđenih nepravilnosti te ujednačavanja prakse rada.

(2) Porezna uprava provodi unutarnju kontrolu s namjerom otkrivanja, utvrđivanja i sprječavanja kršenja zakonitosti rada i pravila službe od strane službenika.

(3) U provedbi poslova unutarnjeg nadzora i unutarnje kontrole primjenjuju se porezne ovlasti propisane ovim i drugim zakonima.

(4) Ministar financija će pravilnikom propisati način provođenja unutarnjeg nadzora i unutarnje kontrole.

DIO VII.

PREKRŠAJNI POSTUPAK

Članak 76.

(1) Prekršajni postupak Porezna uprava vodi za prekršaje propisane ovim Zakonom te prekršaje koji su takvima označeni drugim zakonima ili je provedba prekršajnog postupka stavljena u nadležnost Porezne uprave.

(2) Prekršajni postupak Porezna uprava pokreće i vodi po službenoj dužnosti.

(3) Iznimno, prekršajni postupak Porezna uprava vodi na temelju optužnog prijedloga ovlaštenog tužitelja koji je ovlašten neposredno provoditi ili nadzirati provođenje propisa iz nadležnosti Porezne uprave te u drugim slučajevima propisanim odredbama Prekršajnog zakona.

Članak 77.

(1) Prekršajni postupak u prvom stupnju vodi i odluku o prekršaju donosi vijeće za prekršajni postupak nadležnog područnog ureda Porezne uprave.

(2) Ministar financija, na prijedlog ravnatelja Porezne uprave, može imenovati više vijeća za prekršajni postupak u svakom područnom uredu.

(3) Vijeće za prekršajni postupak ima predsjednika i dva člana vijeća koje na prijedlog ravnatelja Porezne uprave imenuje ministar financija.

(4) Predsjednik vijeća za prekršajni postupak predsjedava i rukovodi radom vijeća.

(5) Za predsjednika vijeća imenuje se osoba koja je diplomirani pravnik s položenim pravosudnim ispitom.

(6) Vijeće za prekršajni postupak može ovlastiti člana vijeća za vođenje postupka i donošenje odluka tijekom postupka, osim donošenja odluke o prekršaju.

(7) Na prekršajni postupak koji vodi Porezna uprava primjenjuju se odredbe Prekršajnog zakona.

DIO VIII.

SURADNJA S DRUGIM TIJELIMA

Članak 78.

Porezna uprava u obavljanju poslova iz svoga djelokruga surađuje s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje, Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje, Državnim odvjetništvom Republike Hrvatske, drugim tijelima sudbene vlasti, tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugim tijelima koja imaju javne ovlasti i rade na utvrđivanju, naplati i nadzoru javnih prihoda.

Članak 79.

(1) U cilju praćenja pravilnosti utvrđivanja porezne osnovice i ispunjenja poreznih obveza Porezna uprava surađuje i razmjenjuje podatke s domaćim i inozemnim javnopravnim tijelima koja vode službene evidencije o osobama, djelatnostima, primicima i vlasništvu imovine (nekretnina, motornih vozila, plovila, zrakoplova, vrijednosnih papira, računa te ostale imovine).

(2) Temeljem sklopljenih sporazuma o suradnji između nadležnih državnih tijela, ovlašteni službenici Porezne uprave dužni su inicirati organiziranje koordinativnih radnih sastanaka s predstavnicima drugih nadležnih državnih tijela, a koja u svom djelokrugu rada imaju suzbijanje gospodarskog kriminala te suzbijanje organiziranog kriminala i korupcije.

(3) Domaća javnopravna tijela iz stavka 1. ovoga članka omogućit će Poreznoj upravi razmjenu te pravodobnu dostupnost podacima iz službenih evidencija uspostavljanjem sustava elektroničkog pristupa podacima, razmjenom podataka u realnom vremenu.

(4) Radi ostvarivanja suradnje i razmjene podataka s javnopravnim tijelima iz stavka 1. ovoga članka, Porezna uprava sklapa sporazume o suradnji te protokol o razmjeni podataka.

Članak 80.

(1) Porezna uprava dužna je omogućiti dostupnost podataka sadržanih u Evidenciji o osobnim identifikacijskim brojevima ministarstvima, državnim uredima, državnim upravnim organizacijama, Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje, Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, Središnjem registru osiguranika (REGOS), Financijskoj agenciji, Središnjem klirinškom depozitarnom društvu, Povjerenstvu za sprječavanje sukoba interesa, Državnom izbornom povjerenstvu, Fondu za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost te drugim tijelima javne vlasti kada je to propisano posebnim propisima radi obavljanja poslova iz njihovog djelokruga.

(2) Dostupnost podataka iz stavka 1. ovoga članka, omogućit će se sklapanjem protokola o razmjeni podataka te uspostavljanjem sustava elektroničkog pristupa podacima, razmjenom podataka u realnom vremenu.

(3) Na način te pod uvjetima propisanim stavkom 2. ovoga članka, Porezna uprava omogućit će i ostalim javnopravnim tijelima korištenje identifikacijskih podataka o osobama iz Evidencije o osobnim identifikacijskim brojevima, po dobivanju suglasnosti nadležnog javnopravnog tijela koji tražene podatke dostavlja u navedenu Evidenciju.

Članak 81.

(1) Javnopravnim tijelima, kojima je u zakonom utvrđenom djelokrugu za provedbu postupaka nužno saznanje o vlasništvu imovine osoba, Porezna uprava kao koordinacijsko tijelo omogućit će korištenje uspostavljenog sustava elektroničkog pristupa podacima o imovini uz sklapanje sporazuma o suradnji ili dobivanja suglasnosti te sklapanja protokola o razmjeni podataka između javnopravnog tijela voditelja službene evidencije o imovini, tražitelja podataka te Porezne uprave kao koordinacijskog tijela.

(2) U postupcima iz stavka 1. ovoga članka Porezna uprava, kao koordinacijsko tijelo, ne odgovara za točnost te korištenje razmijenjenih podataka.

DIO IX.

SREDSTVA ZA RAD

Članak 82.

(1) Sredstva za rad Porezne uprave osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

(2) Sredstva prikupljena obavljanjem poslova iz članka 4. ovoga Zakona i sredstva koja Porezna uprava prikupi prema posebnim zakonima prihod su državnog proračuna Republike Hrvatske.

(3) Sredstva iz stavka 2. ovoga članka koriste se za unapređenje rada i jačanje administrativnih kapaciteta Porezne uprave.

DIO X.

PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 83.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba:

1. ako ovlaštenom službeniku Porezne uprave ne dopusti nesmetani ulazak i pregled prostorija (članak 40. stavak 4.),
2. ako ovlaštenom službeniku Porezne uprave onemogući utvrđivanje istovjetnosti osoba (članak 41. stavak 6.),
3. ako ovlaštenom službeniku Porezne uprave onemogući nesmetan pregled robe (članak 42. stavak 2.),
4. ako ne izvrši izdanu naredbu ili upozorenje ovlaštenog službenika Porezne uprave (članak 44. stavci 1., 2. i 6.),
5. ako ovlaštenom službeniku Porezne uprave onemogući nesmetani pregled prometnih sredstava i robe (članak 47. stavci 2., i 3.).

(2) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 300.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

(3) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 40.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 40.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka.

DIO XI.

OVLASTI MINISTRA FINANCIJA

Članak 84.

(1) Ovlašćuje se ministar financija da u roku 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona pravilnikom propiše uvjete za ispunjavanje kriterija za određivanje velikih poreznih obveznika za koje je nadležna ustrojstvena jedinica za velike porezne obveznike iz članka 6. stavka 9. ovoga Zakona.

(2) Ovlašćuje se ministar financija da u roku 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona pravilnikom propiše oblik i sadržaj službene iskaznice iz članka 21. stavka 4. ovoga Zakona.

(3) Ovlašćuje se ministar financija da u roku 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona pravilnikom propiše oblik i sadržaj službene iskaznice i značke iz članka 22. stavka 6. ovoga Zakona.

(4) Ovlašćuje se ministar financija da u roku 30 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona pravilnikom propiše postupanje s privremeno oduzetim predmetima, domaćim ili stranim sredstvima plaćanja, vrijednosnicama i dokumentacijom iz članka 45. stavka 5. ovoga Zakona.

(5) Ovlašćuje se ministar financija da u roku 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona pravilnikom propiše način provođenja unutarnjeg nadzora i unutarnje kontrole iz članka 75. stavka 4. ovoga Zakona.

DIO XII.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 85.

(1) Vlada Republike Hrvatske će u roku 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uredbom uskladiti unutarnje ustrojstvo Ministarstva financija s odredbama ovoga Zakona.

(2) Ministar financija uskladit će Pravilnik o unutarnjem redu Ministarstva financija u roku 30 dana od dana stupanja na snagu uredbe iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Javni natječaj za izbor ravnatelja, zamjenika ravnatelja i pomoćnika ravnatelja raspisat će se najkasnije u roku 60 dana od dana stupanja na dužnost Vlade Republike Hrvatske nakon prvih parlamentarnih izbora nakon stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 86.

Ako ovim Zakonom nije uređeno drugačije, na postupanje Porezne uprave primjenjuje se Opći porezni zakon.

Članak 87.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o Poreznoj upravi (Narodne novine, br. 25/2012 i 112/2012).

Članak 88.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Propisuje se da se ovim Zakonom uređuje djelokrug Porezne uprave, unutarnje ustrojstvo, upravljanje i poslovi unutarnjih ustrojstvenih jedinica, porezne ovlasti, prava, obveze i odgovornosti ravnatelja, službenika i namještenika, unutarnji nadzor i unutarnja kontrola, prekršajni postupak, suradnja s drugim tijelima i sredstva za rad Porezne uprave.

Uz članak 2.

Propisuje se da je Porezna uprava upravna organizacija u sastavu Ministarstva financija Republike Hrvatske.

Uz članak 3.

Ovim člankom utvrđuje se značenje pojedinih pojmova.

Uz članak 4.

Ovim člankom propisuje se djelokrug rada Porezne uprave.

Uz članak 5.

Propisuje se ustrojavanje Središnjeg ureda, područnih ureda te ispostava područnih ureda.

Uz članak 6.

Propisuje se da je sjedište Središnjeg ureda u Zagrebu.

Područni uredi ustrojavaju se za obavljanje poslova Porezne uprave na određenom teritorijalnom području za područje više županija te se propisuje i njihova stvarna i mjesna nadležnost.

Za obavljanje poslova iz djelokruga područnih ureda osnivaju se ispostave, kao i njihova stvarna i mjesna nadležnost, te da ispostava može na području za koje je osnovana organizirati obavljanje pojedinih poslova i izvan sjedišta ispostave.

U Središnjem uredu ustrojava se jedinica za velike porezne obveznike koja je stvarno i mjesno nadležna za velike porezne obveznike na području Republike Hrvatske, a kriteriji za određivanje velikih poreznih obveznika jesu djelatnost i visina ostvarenih prihoda.

Uz članke 7., 8. i 9.

Propisuje se upravljanje Poreznom upravom. Poreznom upravom upravlja ravnatelj, kojem u radu pomažu dva zamjenika i više pomoćnika.

Uz članke 10. i 11.

Propisuje se upravljanje i odgovornost za upravljanje u Središnjem uredu, područnim uredima i ispostavama područnih ureda.

Uz članke 12., 13. i 14.

Propisuju se upravni i drugi stručni poslovi koji se obavljaju u Središnjem uredu, područnim uredima i ispostavama područnih ureda.

Uz članak 15.

Propisuje se mogućnost osnivanja savjetodavnih tijela (komisija, odbora, radnih tijela, povjerenstva) odlukom ravnatelja Porezne uprave, radi raspravljanja o pojedinom pitanjima obavljanja poslova iz nadležnosti Porezne uprave.

Uz članak 16.

Propisuje se da drugostupanjski upravni postupak vodi nadležna ustrojstvena jedinica Ministarstva financija.

Uz članak 17.

Propisuje se da su službenici Porezne uprave ovlašteni provoditi postupke i radnje u skladu s odredbama ovoga Zakona, Općeg poreznog zakona, zakona koji uređuje pojedine vrste poreza, doprinosa i drugih javnih davanja te drugih zakona koji se odnose na oporezivanje i naplatu.

Propisuje se da će službenik Porezne uprave i izvan službe poduzeti nužne radnje za sprječavanje bilo kojeg nezakonitog postupanja koje je u nadležnosti Porezne uprave.

Uz članak 18.

Propisuje se da su ovlašteni službenici Porezne uprave koji obavljaju poslove otkrivanja porezno kaznenih djela i poreznih prijevара, osim pojedinih ovlasti ovlašteni poduzimati i druge radnje i postupke propisane posebnim zakonima, u cilju prikupljanja podataka i dokaza koji mogu poslužiti u svrhu otkrivanja i sankcioniranja porezno kaznenih djela te u podnošenju kaznenih prijava na odgovarajući način postupati sukladno odredbama Zakona o kaznenom postupku.

Uz članak 19.

Članak sadrži odredbe kojima se štite ljudska prava. Utvrđuje se dužnost službenika Porezne uprave da pri obavljanju poslova propisanih ovim Zakonom i drugim propisima, poštuje dostojanstvo, ugled i čast svake osobe na koju se radnja odnosi, vodeći računa o zaštiti Ustavom Republike Hrvatske i zakonom zajamčenih ljudskih prava i temeljnih sloboda te poštuje odredbe kodeksa profesionalne etike. Isto tako, propisuje se da primjena

poreznih ovlasti mora biti razmjerna potrebi zbog kojih se poduzima te ne smije izazvati veće štetne posljedice od onih koje bi nastupile da ovlasti nisu primijenjene.

Uz članak 20.

Utvrđuje se da će službenik Porezne uprave primijeniti propisane ovlasti prema službenoj dužnosti ili po nalogu nadređene osobe te da ne smije obavljati poslove koji prelaze ovlasti koje su mu dane sukladno radnom mjestu na koje je raspoređen. Propisuje se da nalog može biti usmeni ili pisani.

Uz članak 21.

Uređuje se postupak provjere koju obavlja službenik Porezne uprave sukladno danom ovlasti. Ovlast za obavljanje postupka provjere dokazuje predočenjem službene iskaznice.

Uz članak 22.

Propisuje se da ovlaštene službenici obavljaju poslove poreznog nadzora, otkrivanja porezno - kaznenih djela, otkrivanja prijevara i poslova naplate, ovrhe, stečajeva i likvidacija. Ovlast za obavljanje navedenih poslova dokazuju iskaznicom i značkom.

Uz članak 23.

Uređuje se postupak predstavljanja službenika Porezne uprave te iznimke u određenim situacijama. Službenik Porezne uprave dužan je prije početka primjene porezne ovlasti predstaviti se predočenjem službene značke i iskaznice. Ukoliko bi se predstavljanjem ugrozilo postizanje cilja primjene ovlasti ovlaštene službenik Porezne uprave nije se dužan predstaviti na opisani način. Po prestanku navedenih okolnosti ovlaštene službenik će se predstaviti pokazivanjem službene značke i službene iskaznice.

Uz članak 24.

Propisuje se dostava obavijesti o poreznom nadzoru koja se poreznom obvezniku dostavlja prije početka poreznog nadzora, osim ako bi se time ugrozila svrha poreznog nadzora. Nadalje, propisuje se obveza sastavljanja zapisnika o poreznom nadzoru. Na temelju zapisnika i dopunskog zapisnika donosi se porezno rješenje, najkasnije u roku 60 dana od dana isteka roka za prigovor na zapisnik, odnosno od dana uručenja dopunskog zapisnika.

Uz članak 25.

Uređuje se postupanje ovlaštenog službenika s osobom koja ima imunitet, a s obzirom na primjenu propisa koji uređuju isti institut.

Uz članak 26.

Propisuje se obveza državnih i drugih tijela javne vlasti pružanja stručne i druge pomoći pri provedbi poslova iz djelokruga Porezne uprave.

Uz članak 27.

Propisuje mogućnost ovlaštenog službenika imenovanog za istražitelja od strane Državnog odvjetništva Republike Hrvatske provođenje dokaznih radnji povjerenih mu od strane nadležnog državnog odvjetnika, sukladno odredbama Zakona o kaznenom postupku i propisima iz nadležnosti Porezne uprave.

Uz članak 28.

Propisuje da službenik Porezne uprave u postupku utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje izdaje prekršajni nalog za porezni prekršaj, sukladno Prekršajnom zakonu.

Uz članak 29.

Propisuju se porezne ovlasti.

Uz članke 30., 31., 32., 33., 34. i 35.

Propisana je ovlast Porezne uprave da radi obavljanja poslova iz svog djelokruga prikuplja osobne te druge podatke i obavijesti iz već postojećih izvora podataka neposredno od poreznog obveznika i od drugih osoba za koje je vjerojatno da imaju saznanja o tim podacima.

Sukladno ovim odredbama, službenici Porezne uprave koji prikupljaju osobne te druge podatke nisu dužni o tome obavijestiti poreznog obveznika ili drugu osobu na koje se ti podaci odnose ukoliko bi se time otežalo ili onemogućilo obavljanje poslova.

Nadalje, propisuje se obveza tijela javne vlasti i kreditnih institucija koje na temelju zakona i u okviru svog djelokruga raspolažu osobnim izvornim podacima i obavijestima bitnim za obavljanje poslova Porezne uprave, dostave traženih podataka i obavijesti na zahtjev službenika Porezne uprave. Ovim člancima omogućuje se službenicima Porezne uprave da mogu prikupljati osobne te druge podatke i obavijesti u službenim prostorijama, na radnom mjestu poreznog obveznika ili od druge osobe ili na drugom mjestu. Propisuje se obveza posebne skrbi o zaštiti osobnih i drugih podataka te o njihovoj tajnosti i povjerljivosti. Uređuje se da nadzor nad evidencijama podataka koje vodi Porezna uprava, a u kojima su pohranjeni osobni podaci, obavlja tijelo nadležno za zaštitu osobnih podataka sukladno zakonu kojim se uređuje zaštita osobnih podataka. Propisuje se da se podaci pohranjeni u registrima i evidencijama mogu koristiti u znanstvene, statističke i analitičke svrhe u skladu s posebnim propisima. Isto tako, propisano je da su službenici Porezne uprave prije unošenja osobnih te drugih podataka i obavijesti o poreznim obveznicima i drugim osobama u registre i evidencije dužni procijeniti pouzdanost izvora i vjerodostojnosti osobnih te drugih podataka i obavijesti. Propisano je da Porezna uprava može sravnjivati osobne podatke te druge podatke i obavijesti prikupljene u skladu s ovim Zakonom, s osobnim podacima te drugim podacima i obavijestima koje je ovlaštena prikupljati.

Uz članak 36.

Omogućuje se pozivanje poreznog obveznika u službene prostorije radi pojašnjenja sadržaja porezne prijave koju je podnio ili koju je bio dužan podnijeti te radi prikupljanja činjenica bitnih za oporezivanje i ovrhu kao i pozivanje osoba za koje je vjerojatno da raspolažu obavijestima korisnim za provođenje poreznog nadzora. Uređuje se vrijeme i način pozivanja te mogućnost da se na traženje pozvane osobe izda potvrda o pristupanju.

Uz članak 37.

Propisuje se da su porezni obveznik i druge osobe koje raspolažu podacima bitnima za oporezivanje ili vode vlasničke pozicije vrijednosnih papira te upisnike o imovini i pravima poreznih obveznika dužni na zahtjev službenika Porezne uprave dostaviti podatke potrebne za utvrđivanje porezne obveze, provedbu ovrhe i mjera osiguranja, a ako ih vode u elektroničkom obliku dužne su ih na zahtjev službenika Porezne uprave dostaviti u elektroničkom obliku. Propisano je da službenici Porezne uprave mogu od poreznog obveznika, druge osobe i nadležnih tijela tražiti obavijesti o njegovu poslovanju u tuzemstvu i inozemstvu, o njegovim pojedinim poslovima te o izvorima sredstava za nabavu poslovne i osobne imovine te da su ih porezni obveznici, druge osobe i nadležna tijela dužni dostaviti. Propisana je mogućnost usmenog i pismenog traženja obavijesti te obveze službenika Porezne uprave u postupku prikupljanja obavijesti. Prikupljene obavijesti o činjenicama i utvrđene u jednom poreznom postupku mogu utjecati na utvrđivanje činjenica i okolnosti bitnih za postupak oporezivanja kod drugog poreznog obveznika.

Uz članke 38. i 39.

Propisuje se da službenici Porezne uprave provjeravaju isprave podnesene u postupcima za koje je nadležna Porezna uprava i podatke iskazane u tim ispravama, uključujući i ostale isprave te podatke koji se prikupljaju. Propisano je da mogu zahtijevati od poreznog obveznika ili treće osobe koja je prema propisima dužna dati podatke ili ispuniti određenu obvezu da mu u određenom roku i na određenom mjestu dostavi bilo koju knjigovodstvenu ispravu, ugovor, poslovno dopisivanje, evidenciju ili neku drugu ispravu koju smatra potrebnom za provedbu nadzora, naplate ili ovrhe ili da ispuni obvezu za potrebe provedbe nadzora ili u svrhu oporezivanja trećih osoba.

Uz članak 40.

Daje se službeniku ovlast ulaska i pregleda prostorija, prostora, zemljišta i objekata s ciljem utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje. Pojašnjava se da se poslovnim prostorom smatra i stambeni prostor naznačen kao sjedište pravne ili fizičke osobe koja obavlja djelatnost ili ako se koristi kao poslovni prostor. Propisuje obvezu obavještanja odgovorne osobe prije započinjanja pregleda. Propisuje da se pregled ostalih prostorija i prostora koje nisu naznačene kao poslovni prostor i koje se ne koriste kao poslovni prostor može obaviti samo na temelju odobrenja tijela sudbene vlasti. Propisuje i da pravna ili fizička osoba mora dopustiti nesmetani ulazak i pregled prostora.

Uz članak 41.

Službeniku Porezne uprave daje se ovlast provjere istovjetnosti osobe, uređuje se način utvrđivanja istovjetnosti osoba. Ovom odredbom definira se da se provjere istovjetnosti osobe provodi uvidom u njezinu iskaznicu, putnu ispravu ili drugu javnu ispravu s fotografijom koju je osoba dužna omogućiti. Propisano je da ukoliko se na temelju dostupnih podataka ne može provjeriti istovjetnost osobe, da će se utvrđivanje istovjetnosti zatražiti će se od nadležne policijske uprave.

Uz članke 42. i 43.

Ovlaštenim službenicima Porezne uprave pri obavljanju nadzora daje se mogućnost pregleda robe koji su im porezni obveznici i druge osobe nad kojima se nadzor provodi dužne omogućiti. Propisuje potrebu utvrđivanja odnosa između osobe i robe ili događaja i robe, te mogućnost poduzimanja potrebnih mjera, uključujući i prodaju i uništenje robe.

Uz članak 44.

Propisuju se uvjeti i način davanja upozorenja i naredbi od strane ovlaštenih službenika Porezne uprave. Navedenim člankom propisuje se da će ovlašteni službenik Porezne uprave kada to okolnosti slučaja zahtijevaju može upozoriti osobu koja svojim ponašanjem, djelovanjem ili propuštanjem određene radnje onemogućava ili otežava provođenje započetih radnji i postupaka. Propisuje se u kojim će slučajevima ovlašteni službenik Porezne uprave izdati naredbu, (radi neometanog pregleda poslovnih prostorija, prostora i objekata koji su predmet nadzora, robe i prometnih sredstava, radi sprječavanja počinjenja kažnjive radnje ili sprječavanja otpora ili bijega osobe u odnosu na koju se provodi porezni nadzor, radi sprječavanja uništenja dokaza i tragova koji mogu poslužiti kao dokaz u drugim slučajevima sukladno posebnim propisima). Propisuje se da se upozorenjem ili naredbom mogu odrediti mjere u svrhu otklanjanja nezakonitog postupanja i dovršetka započetih radnji i postupaka, te da se izdaju se usmeno ili pisano, a traju do uklanjanja razloga radi kojeg je upozorenje ili naredba izrečena.

Uz članak 45.

Propisuje se da ovlašteni službenici Porezne uprave koji obavljaju poslove poreznog nadzora, porezno kaznenih djela i poreznih prijevara mogu privremeno oduzeti predmete, domaća ili strana sredstva plaćanja, vrijednosnice i dokumentaciju. Propisuje se sadržaj i obveza izdavanja potvrde za privremeno oduzimanje predmeta, domaćih ili stranih sredstava plaćanja, vrijednosnica i dokumentacije. Nakon izdavanja potvrde o privremenom oduzimanju predmeta, nadležna ustrojstvena jedinica Porezne uprave u roku od 30 dana donosi rješenje kojim se određuje rok zadržavanja predmeta do okončanja postupka obračuna i naplate dužnih javnih davanja. Ako se podnese primjereni instrument osiguranja plaćanja u visini pripadajućeg duga, privremeno oduzeti predmeti vratit će se osobi od koje su oduzeti. Instrument osiguranja duga može podnijeti i druga osoba.

Uz članak 46.

Daje se mogućnost ovlaštenom službeniku Porezne uprave, kada to okolnosti slučaja zahtijevaju radi onemogućavanja daljnjeg nezakonitog postupanja da naredbom privremeno ograničiti ili privremeno zabraniti obavljanje djelatnosti pečaćenjem poslovnih prostorija, skladišta, pogona, dijela pogona, postrojenja, opreme ili drugih prostorija te onemogućavanjem korištenja postrojenja, uređaja i druge opreme za rad, odnosno na drugi pogodan način. Određuje se da ovlaštenu službenik Porezne uprave može naredbom odrediti mjere kojima se onemogućava i sprječava nezakonito postupanje na mjestima koja su određena kao tržnice, mjestima gdje se može prigodno trgovati (sajmovi, izložbe, priredbe i slično) i na drugim mjestima, a u skladu s izdanom naredbom dužne su, između ostalih, postupati i fizičke i pravne osobe koje upravljaju poslovanjem tržnica i koje organiziraju prigodno trgovanje te nadležna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Određuje se duljina trajanja naredbe, a najdulje 15 dana od dana izdavanja nakon kojeg roka se rješenjem odlučuje o uvjetima zakonitog obavljanja djelatnosti ili provedbi daljnjih mjera, te da osobe kojima je izvršeno pečaćenje ne smiju ni na koji način uništiti ili na drugi način oštetiti postavljeni pečat ovlaštene osobe.

Uz članak 47.

Propisuje se da ovlaštenu službenik Porezne uprave može pregledati prometna sredstva s ciljem utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje. Isto tako, osobe koje upravljaju prometnim sredstvima prema kojima se primjenjuje ova ovlast dužne su se zaustaviti na mjestu koje odredi ovlaštenu službenik Porezne uprave i na njegov zahtjev dati tražene podatke, predložiti dokumentaciju te mu pokazati robu koju prevoze ili prenose. Propisano je što pregled prometnog sredstva podrazumijeva te okolnosti u kojima ovlaštenu službenik Porezne uprave ima pravo obaviti pregled svih dijelova prometnog sredstva, uključujući i stvari u njima i obveza sastavljanja zapisnika o izvršenom pregledu prometnog sredstva.

Uz članak 48.

Propisuje se primjena ovoga Zakona kao *lex specialis* u odnosu na propise o državnim službenicima i opće propise o radu.

Uz članak 49.

Propisuje se način provedbe javnog natječaja za imenovanje ravnatelja Porezne uprave, posebni uvjeti koje osoba mora ispunjavati za imenovanje te vrijeme trajanja obnašanja dužnosti.

Uz članak 50.

Propisuju se razlozi razrješenja ravnatelja prije isteka roka na koji je imenovan.

Uz članke 51., 52. i 53.

Propisuje se način popunjavanja radnih mjesta zamjenika i pomoćnika ravnatelja, stručni uvjeti koje osobe moraju ispunjavati za raspored na navedeno radno mjesto, vrijeme na koje se raspoređuje kao i razlozi za razrješenje. Ostala slobodna radna mjesta rukovodećih službenika oglašavaju se internim oglasom ili popunjavaju premještajem ili rasporedom.

Uz članke 54. i 55.

U Poreznu upravu može biti primljena osoba koja ispunjava opće uvjete za prijam i kod koje ne postoje zapreke za prijam u državnu službu. Ravnatelj Porezne uprave će zatražiti od ovlaštenih službi podatke za procjenu postojanja sigurnosnih zapreka za rad u Poreznoj upravi. Također, ravnatelj može isto zatražiti i za sve zaposlene službenike Porezne uprave.

Uz članak 56.

Službenik Porezne uprave obvezan je pristupiti provjeri zdravstvene sposobnosti radi utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova radnog mjesta na koje je raspoređen, a na temelju pisanog naloga ravnatelja Porezne uprave.

Uz članke 57. i 58.

Radna mjesta službenika i namještenika Porezne uprave utvrđuju se Pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva financija. Službenici Porezne uprave raspoređuju se na radna mjesta, sukladno Pravilniku o unutarnjem redu Ministarstva financija, vodeći računa o njihovoj stručnoj spremi, radnom iskustvu, znanju, sposobnostima, vještinama i rezultatima u radu o čemu se donosi rješenje. S namještenicima Porezne uprave se o rasporedu na radna mjesta, sukladno Pravilniku o unutarnjem redu Ministarstva financija, zaključuju ugovori o radu.

Koeficijent složenosti poslova, dodatak za uvjete rada te kriterije i najviši mogući iznos dodatka za natprosječne rezultate u radu za službenike Porezne uprave propisat će Vlada Republike Hrvatske uredbom. Propisuje se da za radna mjesta zamjenika i pomoćnika ravnatelja, koeficijent složenosti poslova ne može biti veći od koeficijenta propisanog za radno mjesto zamjenika ravnatelja državne upravne organizacije.

Uz članke 59., 60. i 61.

Radi potrebe službe propisuje se premještaj službenika Porezne uprave na drugo radno mjesto, privremeni i trajni premještaj te prava koja u tom slučaju službenik ostvaruje.

Uz članak 62.

Propisana je periodična promjena mjesta rada službenika Porezne uprave temeljem Programa periodične promjene koja može trajati tri mjeseca tijekom jedne godine, a najdulje do 6 mjeseci.

Uz članak 63.

Propisuju se prava službenika i namještenika u slučajevima privremene nesposobnosti za rad zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti, trajne invalidnosti te prava u slučaju ako službenik Porezne uprave izgubi život u obavljanju službe.

Uz članke 64. i 65.

Radno vrijeme Središnjeg ureda, Područnih ureda i ispostava Porezne uprave utvrdit će se Pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva financija. Službenici i namještenici Porezne uprave dužni su poslove obavljati u skladu sa zakonom, drugim propisima donesenim na temelju zakona i pravilima struke te poštivati odredbe Etičkog kodeksa državnih službenika i Kodeksa profesionalne etike službenika Ministarstva financija Porezne uprave.

Uz članak 66.

Propisuje da su službenici Porezne uprave, po nalogu nadređenog službenika, dužni obavljati poslove i duže od punog radnog vremena u kojem slučaju im pripadaju prava sukladno odredbama Kolektivnog ugovora.

Uz članak 67.

Propisana je obveza Porezne uprave u osiguravanju besplatne pravne pomoći službeniku Porezne uprave u postupcima pokrenutih od strane poreznih obveznika i trećih osoba zbog radnji koje je službenik poduzeo u obavljanju službenog posla.

Uz članak 68.

Propisuje se način postupanja po predstavkama.

Uz članke 69., 70., 71., 72., 73. i 74.

Propisane su teške povrede službene i radne dužnosti, postupak podnošenja prijedloga za pokretanje postupka zbog lake i teške povrede službene dužnosti, udaljenje službenika i namještenika iz službe. Službenik i namještenik može biti udaljen iz službe u slučaju opravdane sumnje da je počinio tešku povredu službene dužnosti s obilježjem korupcije i prije nego što je protiv njega pokrenut postupak zbog teške povrede službene dužnosti u kojem slučaju se zahtjev za pokretanje postupka zbog teške povrede službene dužnosti mora podnijeti nadležnom službeničkom sudu u roku osam dana od dana udaljenja. U protivnom prestaju sve pravne posljedice udaljenja iz službe. O udaljenju iz službe donosi se rješenje.

Uz članak 75.

Propisuje se provedba unutarnjeg nadzora nad zakonitošću rada i pravilnom primjenom propisa te unutarnje kontrole s ciljem otkrivanja, utvrđivanja i sprječavanja kršenja

zakonitosti rada i pravila službe od strane službenika Porezne uprave. Određuje se da se provođenje mjera unutarnjeg nadzora i kontrole uređuje pravilnikom.

Uz članke 76. i 77.

Propisuje se da Porezna uprava prekršajni postupak pokreće i vodi po službenoj dužnosti, osim, iznimno, na temelju optužnog prijedloga ovlaštenog tužitelja koji je ovlašten neposredno provoditi ili nadzirati provođenje propisa iz nadležnosti Porezne uprave te u drugim slučajevima propisanim odredbama Prekršajnog zakona. Propisuje se da u prvom stupnju vodi i odluku o prekršaju donosi vijeće za prekršajni postupak nadležnog područnog ureda Porezne uprave te sastav navedenog vijeća.

Uz članak 78.

Propisuje se s kojim tijelima Porezna uprava surađuje radi obavljanja poslova iz svojeg djelokruga.

Uz članak 79.

Detaljnije se određuje suradnja s domaćim i inozemnim javnopravnim tijelima u cilju praćenja pravilnosti utvrđivanja porezne osnovice i ispunjenja poreznih obveza kao i organizacija koordinativnih sastanaka te sklapanje protokola o razmjeni podataka.

Uz članak 80.

Propisano je kojim tijelima i na koji način Porezna uprava dopušta pristup podacima iz Evidencije o osobnim identifikacijskim brojevima.

Uz članak 81.

Propisuje se način za korištenje uspostavljenog sustava elektroničkog pristupa podacima o imovini koji Porezna uprava, kao koordinacijsko tijelo, omogućava javnopravnim tijelima kojima je u zakonom utvrđenom djelokrugu za provedbu postupaka nužno saznanje o vlasništvu imovine osoba.

Uz članak 82.

Propisuje se da su sredstva prikupljena obavljanjem poslova iz članka 4. ovoga Zakona kao i sredstva prikupljena prema posebnim zakonima prihod državnog proračuna Republike Hrvatske te namjena korištenja tako ostvarenih sredstava.

Uz članak 83.

Propisuju se prekršaji čiji se opis odnosi na različite načine onemogućavanja i sprječavanja postupanja službenika Porezne uprave u provedbi mjera i ovlasti propisanim ovim Zakonom, a koje po obilježjima počinjenja ne ostvaruju obilježja kaznenog djela u odnosu na sprječavanje službene osobe u obavljanju službene radnje.

Uzimajući u obzir moguću težinu posljedica koje bi nastale počinjenjem prekršaja iz ovoga članka, posebice u odnosu na primjenu ovlasti, propisuju se visine novčanih kazni u rasponu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna za pravnu osobu, od 5.000,00 do 300.000,00 kuna za fizičku osobu obrtnika i fizičku osobu koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, od 1.000,00 do 40.000,00 kuna za fizičku i od 5.000,00 do 40.000,00 kuna za odgovornu osobu u pravnoj osobi.

Uz članak 84.

Ministru financija daje se ovlast i propisuje rok za donošenje pravilnika kojima će se propisati uvjeti za ispunjavanje kriterija za određivanje velikih poreznih obveznika, oblik i sadržaj službene iskaznice i značke kao i način provođenja unutarnjeg nadzora i unutarnje kontrole.

Uz članak 85.

Propisuju se rokovi u kojima će Vlada Republike Hrvatske uredbom uskladiti unutarnje ustrojstvo Ministarstva financija s odredbama ovoga Zakona te rok u kojem će ministar financija uskladiti Pravilnik o unutarnjem redu Ministarstva financija s istom uredbom.

Propisuje se da će se javni natječaj za izbor ravnatelja, zamjenika ravnatelja i pomoćnika ravnatelja raspisati najkasnije u roku 60 dana od dana stupanja na dužnost Vlade Republike Hrvatske nakon prvih parlamentarnih izbora nakon stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 86.

Određuje se primjena Općeg poreznog zakona ukoliko ovim Zakonom nije uređeno drugačije.

Uz članak 87.

Propisuje se prestanak važenja Zakona o Poreznoj upravi (Narodne novine, br. 25/2012 i 112/2012).

Uz članak 88.

Određuje se početak primjene ovoga Zakona.